

Briuselis, 2016 11 08
COM(2015) 615 final/2

2015/0278 (COD)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2015) 615 final of 2.12.2015.

Concerns the Lithuanian language version.

Recitals 43 and 44 were omitted in the LT version.

The text shall read as follows:

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gaminių ir paslaugų
prieinamumo reikalavimais, suderinimo**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2015) 264 final}

{SWD(2015) 265 final}

{SWD(2015) 266 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Šiame aiškinamajame memorandume išsamiau paaiškinamas naujos direktyvos, kuria siekiama suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų, pasiūlymas.

Šiuo metu ekonominės veiklos vykdytojai susiduria su skirtingais ir dažnai prieštariniais nacionaliniais prieinamumo reikalavimais, dėl kurių negali naudotis visomis vidaus rinkos teikiamomis galimybėmis.

Siūloma direktyva valstybėms narėms padedama vykdyti su prieinamumu susijusius nacionalinius įsipareigojimus, taip pat prievolės pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją (UNCRPD)¹.

Prieinamumas yra vienas esminių UNCRPD, kurios šalimi ES yra kartu su 25 savo valstybėmis narėmis², aspektų. Prieinamumas taip pat yra vienas iš 2010–2020 m. Europos strategijos dėl negalios³, kurioje išdėstyti UNCRPD įgyvendinimo ES lygmeniu veiksmai, prioritetų. Padaryti pagrindinius gaminius ir paslaugas prieinamus reiškia užkirsti kelią kliūtims jai naudotis arba tokias kliūtis pašalinti. Prieinamumas suteikia galimybę funkcinį sutrikimų turintiems asmenims, įskaitant neįgaliuosius⁴, naudoti ir suprasti tuos gaminius ir paslaugas taip pat, kaip ir kiti asmenys.

1.1. Pasiūlymo tikslai ir aplinkybės

Pasiūlymu siekiama pagerinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir užkirsti kelią laisvo prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimo kliūtims ir jas pašalinti.

Prieinamų gaminių ir paslaugų poreikis didelis, o senėjant Europos Sąjungos gyventojams, neįgalių ir (arba) funkcinį sutrikimų turinčių asmenų gerokai padaugės. Atsižvelgiant į senėjimo demografiją, manoma, kad 2020 m. Europos Sąjungoje kompleksinę ir (arba) lengvesnę negalią turės apytikriai 120 mln. žmonių. Konkrečių prieinamų gaminių ir paslaugų vidaus rinkos veikimo gerinimas padeda tenkinti tiek pramonės, tiek vartotojų poreikius. Kai gaminiai ir paslaugos tampa prieinamesni, padidėja piliečių įtrauktis ir dalyvavimas visuomeniniame gyvenime. Tai padeda palaikyti savarankišką gyvenimą ir laisvai rinktis. Be to, taip padedama įgyvendinti principą, pagal kurį neįgalieji gali naudotis prieinamais gaminiais ir paslaugomis taip pat, kaip ir kiti asmenys⁵.

Esama skirtingų teisės aktų, standartų ir gairių dėl prieinamumo ir labai tikėtina, kad jų daugės, valstybėms narėms plėtojant naujas prieinamumo taisykles. Taip yra dėl to, kad Europos Sąjungai ir daugeliui valstybių narių įsigaliojo UNCRPD ir jos bendro pobūdžio nuostatos, kurias nacionaliniu lygmeniu galima skirtingai aiškinti ir įgyvendinti. Pavyzdžiui, galioja skirtingos žiniatinklio prieinamumo taisyklės – valstybės narės taiko skirtingas

¹ Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija (angl. UNCRPD), kurią galima rasti adresu <http://www.un.org/disabilities/default.asp?id=150>.

² UNCRPD pasirašė visos ES valstybės narės, tačiau šiuo metu Suomija, Airija ir Nyderlandai vykdo Konvencijos ratifikavimo procesą.

³ „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios“, COM (2010) 636 galutinis, paskelbta adresu <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0636:FIN:lt:PDF>.

⁴ Pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją neįgalieji – tai asmenys, turintys ilgalaikių fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų, kurie sąveikaudami su įvairiomis kliūtimis gali trukdyti šiems asmenims visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenėje taip pat, kaip ir kiti asmenys.

⁵ Komisija pateikė pasiūlymą, kuriame be kita ko numatoma, kad su neįgaliais asmenimis būtų elgiamasi lygiai taip pat, kaip su kitais, COM(2008) 426 *final*.

Žiniatinklio konsorciumo (W3C) žiniatinklio turinio prieinamumo gairių (WCAG) versijas. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų srityje taip pat taikomi skirtingi standartai subtitrams ir garsiniam apibūdinimui. Panašų poveikį turės ir ES teisės aktų pakeitimai, pagal kuriuos bus privaloma užtikrinti prieinamumą apskritai, tačiau kuriuose nebus pateikiama atitinkama apibrėžtis, kaip, pvz., viešojo pirkimo direktyvų atveju.

Dėl to, kad nacionalinės prieinamumo sistemos nesuderintos, kyla kliūčių vidaus rinkoje. Tarpvalstybiniu lygmeniu veikiančios tiekėjai, siekdami laikytis skirtingų prieinamumo taisyklių, patiria papildomų gamybos sąnaudų. Įmonėms, visų pirma MVĮ, gali trūkti praktinės patirties ir pajėgumų išsiaiškinti visus skirtingus nacionalinius reikalavimus ir procedūras ir jų laikytis, dėl to varžoma konkurencija, konkurencingumas ir ekonominis augimas. Taigi svarbu, kad šio pasiūlymo taikymo sritis apimtų MVĮ, nes kitaip jų gaminiai ir paslaugos galėtų būti laikomi antrarūšiais ar žemesnės kokybės.

Nacionalinės valdžios institucijoms, gamintojams ir paslaugų teikėjams kyla neaiškumų dėl galimų tarpvalstybinių paslaugų prieinamumo reikalavimų ir taikomos prieinamumo politikos sistemos.

Aprašyta padėtis rodo, kad reikia imtis veiksmų ir užtikrinti laisvą gaminių ir paslaugų judėjimą, nustatant ir taikant bendrus prieinamumo reikalavimus tam tikriems gaminiams ir paslaugoms, taip pat taikant tuos pačius reikalavimus ES teisės aktams, kuriuose nustatytos bendros prieinamumo prievolės. Tai padės padidinti pramonės subjektų konkurenciją. Pasiūlymo tikslas – sumažinti tarpvalstybinės prekybos kliūtis ir užkirsti joms kelią.

Būtina pašalinti teisės aktų skirtumus, todėl siūloma suderinti nacionalines priemones, susijusias su prieinamumu.

1.2. Techninės aplinkybės

Gamintojai ir paslaugų teikėjai visame pasaulyje, gaminantys konkrečių prieinamumo aspektų turinčius gaminius ir teikiantys tokias paslaugas, šiuo metu taiko skirtingus metodus, kad laikytųsi prieinamumo reikalavimų. Šie metodai kartais grindžiami nacionaliniais arba tarptautiniais standartais; regioniniai ir šalių standartai dažniausiai nedera.

Europos lygmeniu įvairūs prieinamumo standartai rengiami, kai Komisija pateikia standartizavimo prašymus Europos standartizacijos organizacijoms (ESO). Šiais standartizavimo prašymais (kurie yra ne teisėkūros priemonės) ESO siūloma suderinti kuriamus savanoriškai taikomus Europos standartus, atsižvelgiant į pasaulinius pokyčius. Prašymai, susiję su prieinamumu, yra: M/376⁶ (2005) dėl IRT, dėl kurio 2014 m. vasario mėn. priimtas Europos standartas EN 301 549⁷; M/420⁸ (2007) dėl fizinės aplinkos ir M/473⁹ dėl prieinamumo pagal vadinamąjį visiems tinkamo dizaino principą integravimo į Europos standartus. Šie standartizavimo prašymai pateikti, valstybėms narėms pagal Direktyvos

⁶ Standartizacijos įgaliojimas M/376 Europos standartizacijos komitetui (CEN), Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetui (CENELEC) ir Europos telekomunikacijų standartų institutui (ETSI), kuriuo remiami Europos prieinamumo reikalavimai, taikomi gaminių ir paslaugų viešiesiems pirkimams IRT srityje: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=333>.

⁷ Šis standartas yra tinkamai suderintas su JAV standartais pagal JAV Reabilitacijos akto 508 skirsnį.

⁸ Standartizacijos įgaliojimas M/420 CEN, CENELEC ir ETSI, kuriuo remiami Europos prieinamumo reikalavimai, taikomi fizinei aplinkai viešųjų pirkimų srityje: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=392>; <http://www.cen.eu/cen/Sectors/Sectors/Accessibility/Construction/Pages/Allpresentations.aspx>.

⁹ Standartizacijos įgaliojimas M/473 CEN, CENELEC ir ETSI dėl visiems tinkamo dizaino principo įtraukimo į atitinkamas standartizavimo iniciatyvas: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=461>; <ftp://ftp.cenelec.eu/CEN/Sectors/List/Accessibility/DfAmandate.pdf>.

98/34/EB 5 straipsnį įsteigta komitete pateikus palankią nuomonę. Jais ESO raginamos parengti tam tikrus savanoriškai taikomus prieinamumo standartus ir, jei įmanoma, persvarstyti galiojančius standartus, kad būtų sukurtos geresnės gairės dėl visiems tinkamo dizaino principo.

Ši savanoriška, paprašius atliekama Europos standartizavimo veikla trunka ilgai, todėl gali būti, kad nesant Europos standartų valstybės narės imsis standartizavimo veiklos nacionaliniu lygmeniu. Tam, kad būtų pasiektas numatytas suderinimas Europos lygmeniu, savanoriška Europos standartizavimo veikla turės būti grindžiama reguliavimo priemonėmis. Direktyvoje nustatyti funkcinio prieinamumo reikalavimai pateikti kaip bendrieji tikslai. Vienas iš būdų įvertinti atitiktį minėtiems reikalavimams – savanoriškai taikyti darniuosius standartus, priimtą pagal 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos¹⁰.

Rengiant šią iniciatyvą turėtų būti remiamasi minėtais prašymais grindžiamais Europos standartais ir bet kokiais kitais tinkamais galiojančiais Europos standartais, kad tie darnieji standartai galėtų padėti užtikrinti atitiktis prieinamumo reikalavimams prielaidą.

1.3. Politinės aplinkybės

Pagrindinis šios direktyvos tikslas – pagerinti prieinamų gaminių ir paslaugų vidaus rinkos veikimą. Jis atitinka Komisijos Pirmininko J. C. Junckerio politikos gaires – siekį, kad „*būsima Komisija stiprintų mūsų vidaus rinką ir visapusiškai išnaudotų visas jos teikiamas galimybes*“. Ši direktyva taip pat padės įgyvendinti 2015 m. Komisijos darbo programą¹¹, kurioje pakartotas Komisijos įsipareigojimas siekti užtikrinti socialinę įtrauktį skatinantį prieinamumą: „*Europos Komisija yra įsipareigojusi užtikrinti vienodas galimybes neįgaliesiems, visapusiškai laikydamosi Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos. Tai apima ir galimybes naudotis fizine aplinka, transportu, informacijų ir ryšių technologijomis ir sistemomis, kitais įrenginiais ir paslaugomis.*“

Pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos 9 straipsnį ES ir valstybės narės, kaip Konvencijos šalys, įpareigosios pagal savo kompetenciją imtis tinkamų prieinamumo užtikrinimo priemonių. 3 straipsnyje kalbama apie prieinamumą kaip apie bendrą Konvencijos principą, apsvarstytiną atsižvelgiant į Konvencijoje išdėstytas teises ir pagrindines laisves.

UNCRPD prieinamumo nuostatų teisinis pobūdis patvirtintas 2014 m. balandžio mėn. JT neįgaliųjų teisių komiteto paskelbtoje bendrojoje pastaboje dėl Konvencijos 9 straipsnio dėl prieinamumo¹². Joje teigiama, kad „Konvencijos Šalys privalo nustatyti, skelbti ir stebėti nacionalinius prieinamumo standartus [...]. Konvencijos Šalys turėtų įsipareigoti išsamiai peržiūrėti teisės aktus dėl prieinamumo, kad nustatytų, stebėtų ir panaikintų teisės aktų ir jų įgyvendinimo spragas“. Pastaboje taip pat teigiama, kad „Konvencijos Šalys turėtų sukurti teisėkūros sistemą, pagal kurią būtų numatyti konkretūs, įgyvendinami ir per nustatytą laiką įvykdytini kriterijai, kuriais remiantis būtų stebima ir vertinama, kaip privatūs subjektai laipsniškai keičia ir pritaiko savo teikiamas paslaugas, kurios anksčiau buvo neprieinamos, ir paverčia jas prieinamomis. Konvencijos Šalys taip pat turėtų užtikrinti, kad visos naujos prekės ir paslaugos būtų visiškai prieinamos neįgaliesiems.“

¹⁰ OL L 316, 2012 11 14, p. 12.

¹¹ COM(2014) 910, „2015 m. Komisijos darbo programa. Nauja pradžia“, http://ec.europa.eu/atwork/pdf/cwp_2015_lt.pdf.

¹² <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/GC.aspx>.

2010 m. 2010–2020 m. Europos strategijoje dėl negalios atnaujintas siekis kurti Europą be kliūčių. Ši strategija parengta atsižvelgiant į UNCRPD. ES veiksmams remiami ir papildomi nacionaliniai prieinamumo užtikrinimo ir esamų kliūčių šalinimo veiksmai.

Prieinamumo aspektas įtrauktas į kelias ES iniciatyvas. Konkrečių prieinamumo reikalavimų numatyta ES teisės aktuose, susijusiuose su konkrečiais gaminiais, paslaugomis ar sektoriais. Kituose teisės aktuose, kaip antai viešųjų pirkimų direktyvose ir Europos struktūrinių ir investicinių fondų reglamentuose nustatytas bendras prieinamumo reikalavimas (pirmiausia 2007–2013 m. laikotarpiu, o 2014–2020 m. laikotarpiu nuostatos dar sugriežtintos). Tačiau Europos lygmeniu dar nėra bendros prieinamumo apibrėžties.

Prie Europos strategijos dėl negalios pridėtame 2010–2015 m. veiksmų plane¹³, siekdamą konkretaus tikslo užkirsti kelią prieinamumo kliūtims ir trukdžiams neįgaliesiems, taip pat jas nustatyti ir šalinti, Komisija įsipareigojo parengti Europos prieinamumo aktą, kuriame būtų nustatyta bendra prieinamumo sistema, susijusi su gaminiais ir paslaugomis.

1.4. Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais

Daugeliu atvejų ES teisės aktuose kalbama apie neįgaliųjų padėtį, ypatingą dėmesį skiriant konkrečiai sričiai. Tai pasakytina apie įvairius keleivių teisių reglamentus, susijusius su visomis transporto rūšimis (oro, geležinkelių, vandens transporto, miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų), kuriose daugiausia dėmesio skiriama riboto judumo asmenų, besinaudojančių transporto priemonėmis, nediskriminavimui ir pagalbos jiems teikimui¹⁴. Yra ir ES teisės aktų dėl keleivinio transporto priemonių, tokių kaip autobusai su žema įlipimo platforma¹⁵, geležinkelių riedmenų¹⁶, taip pat vandens transporto priemonių¹⁷ ir techninių standartų, kuriais užtikrinamas skirtingų transporto priemonių prieinamumas. Šių teisės aktų taikymo sričiai šis pasiūlymas įtakos neturės. Vis dėlto šia iniciatyva bus užtikrintas didesnis transporto priemonių prieinamumas, o tai gali sudaryti palankesnes sąlygas teikti pagalbą ir (arba) sumažinti pagalbos poreikį ir susijusias išlaidas.

Šis pasiūlymas dera su pasiūlymu dėl Direktyvos dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių prieinamumo¹⁸, reglamentuojančiu konkrečių viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainės, kuriose teikiamos konkrečios paslaugos. Šia iniciatyva tas pasiūlymas papildomas – reglamentuojamos kai kuriuos privačiojo sektoriaus interneto svetainės. Kartu šie pasiūlymai padeda kurti įtraukią e. visuomenę, kaip nustatyta Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijoje, piliečiams užtikrinant bazinių paslaugų teikėjų interneto svetainių prieinamumą. Siekiant

¹³ „Pradinis 2010–2020 m. Europos strategijos dėl negalios įgyvendinimo planas. 2010–2015 m. veiksmų sąrašas“, SEC/2010/1324 *final*,

pateikta adresu <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2010:1324:FIN:en:PDF>.

¹⁴ 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2006 dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru (OL L 204, 2006 7 26, p. 1); Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (OL 315, 2003 12 3, p. 14); Reglamentas (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandenų keliais vykstančių keleivių teisių (OL L 334, 2012 12 17, p. 1); Reglamentas (ES) Nr. 181/2011 dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų keleivių teisių (OL L 55, 2011 2 28, p. 1)

¹⁵ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 661/2009 dėl variklinių transporto priemonių, jų priekabų ir joms skirtų sistemų, sudėtinių dalių bei atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimų (OL L 200, 2009 7 31, p. 1).

¹⁶ 2008 m. birželio 17 d. Direktyva 2008/57/EB dėl geležinkelių sistemos sąveikos Bendrijoje (nauja redakcija) (OL L 191, 2008 7 18, p. 1) ir 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimas Nr. 2008/164/EB dėl transeuropinės paprastųjų ir greitųjų geležinkelių sistemos techninės sąveikos specifikacijos žmonėms su judėjimo negalia (OL 2008 L 64, 2008 3 7, p. 72).

¹⁷ Direktyva 2009/45/EB dėl keleivinių laivų saugos taisyklių ir standartų (OL L 163, 2009 6 25).

¹⁸ COM(2012) 721 *final*,
pateikta adresu <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0721:FIN:LT:PDF>.

užtikrinti, kad atsakingos institucijos įgyvendintų tuos pačius prieinamumo reikalavimus, kad ir koks būtų interneto svetainės pobūdis, šioje siūlomoje direktyvoje nustatyti prieinamumo reikalavimai yra identiški reikalavimams, nustatytiems siūlomoje Direktyvoje dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių prieinamumo.

Nustačius prieinamumo reikalavimus, pasiūlymu būtų patikslintos prieinamumo prievolės, įtvirtintos ES teisės aktuose, kuriuose prieinamumo prievolės nustatytos, tačiau kuriuose nepateikta reikalavimų ar specifikacijų, pavyzdžiui, viešųjų pirkimų arba Europos struktūrinių ir investicijų fondų srityse.

Taigi pasiūlymas toms iniciatyvoms bus taikomas, tačiau jos nebus pasiūlymu keičiamos, nors jų tikslai ir teisinis pagrindas skiriasi, – pasiūlyme bus patikslinta, ką reiškia prieinamumas, o tai padės padidinti teisinį tikrumą.

Būsiami teisės aktai, kuriuose bus nustatytos prieinamumo prievolės, galėtų atspindėti bendrus šios iniciatyvos prieinamumo reikalavimus ir tai padėtų didinti darną vidaus rinkoje.

Be to, atsižvelgiant į Europos aktyvaus senėjimo ir kartų solidarumo metais (2012 m.) Europos Komisijos populiarintą aktyvaus senėjimo koncepciją, svarbu kurti prieinamą ir vyresnio amžiaus žmonėms patogią aplinką, kad jie kuo ilgiau galėtų savarankiškai gyventi vietos bendruomenėje. Prieinamumas yra vienas iš pagrindinių tos koncepcijos aspektų. Kadangi negalia ir senėjimas glaudžiai susiję¹⁹, prieinamumas yra svarbus vyresnio amžiaus žmonėms, kad jie galėtų gyventi aktyvų ir savarankišką gyvenimą ir kad būtų skatinama vadinamoji senjorų ekonomika²⁰.

Kalbant apie tarptautinį lygmenį, JAV taikoma išsami prieinamumo teisės aktų sistema, nustatyta nemažai išsamių privalomų standartų ir taisyklių²¹. Todėl, kartu atsižvelgiant į kelių suinteresuotųjų subjektų (visų pirma IRT sektoriaus subjektų) prašymus ir kai kurių gaminių ir paslaugų pasaulinį pobūdį, pasiūlymu siekiama suderinti JAV taikomas nuostatas ir ES taisykles. Siekti šio tikslo padės standartizavimo veikla, atlikta pagal standartizavimo prašymą M/376²². Ši ES iniciatyva dėl prieinamumo galėtų padėti sukurti sistemą, kurios prieinamumo standartai, grindžiami globaliu požiūriu, galėtų padėti kurti transatlantinę rinką.

Šis pasiūlymas paskatintų veiksmingai taikyti kitus standartus, susijusius su prieinamumu ir grindžiamus Komisijos standartizavimo prašymais M/376, M/420 ir M/473.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

2.1. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Siekiant nustatyti problemas ir poreikius, surengta nemažai viešų konsultacijų ir studijų, per kurias išklaustytos valstybės narės, pramonės atstovai ir pilietinė visuomenė (vartotojai, įskaitant neįgaliuosius):

¹⁹ ES statistika apie pajamas ir gyvenimo sąlygas (ES SPGS) ir PSO ataskaita apie pasaulinę ligų naštą.

²⁰ COM(2012) 83, „Europos inovacijų partnerystės vyresnių žmonių aktyvumo ir sveikatos srityje strateginio įgyvendinimo plano pažanga“.

²¹ Telekomunikacijų akto (angl. *Telecoms Act*) 255 skirsnis, Ryšių ir vaizdo prieinamumo akto (angl. *Communications and Video Accessibility Act*), Reabilitacijos akto 508 skirsnis, Oro vežėjų aktas (angl. *Air carriers Act*), Neįgalių amerikiečių aktas (angl. *American with Disabilities Act*), ir aktas „Padėti Amerikai balsuoti“ (angl. *Help America Vote Act*).

²² Dėl Europos prieinamumo reikalavimų, reglamentuojančių gaminių ir paslaugų viešuosius pirkimus IRT srityje žr.:

<http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=333>.

- viešos konsultacijos internetu dėl Europos prieinamumo akto (2012 m.)²³;
- „Eurobarometro“ apklausa apie prieinamumą (2012 m.)²⁴;
- tarpininkaujant Europos įmonių tinklui sudaryta MVĮ darbo grupė (2012 m.)²⁵;
- tiesioginės konsultacijos ir susitikimai su pagrindinių pilietinės visuomenės organizacijų, įskaitant atstovaujančias neįgaliesiems, taip pat pramonės ir Europos pramonės asociacijų atstovais; be kita ko, Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja Viviane Reding surengė aukšto lygio dialogą ekonomikos augimo ir prieinamumo klausimais (2013 m. gruodžio mėn.);
- Aukšto lygio grupės neįgaliųjų klausimams spręsti (valstybių narių ekspertų grupės) 5-oji ataskaita dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo²⁶;
- naujų priemonių, kuriomis siekiama gerinti prekių ir paslaugų prieinamumą neįgaliesiems, socialinio ir ekonominio poveikio tyrimas (2013 m.)²⁷;
- Europos ekspertų neįgalios klausimais akademinio tinklo (angl. ANED) vykdyti prieinamumo teisės aktų 27 valstybėse narėse ir įgyvendinimo Europos Sąjungoje tyrimai (2012)²⁸.

2.2. Poveikio vertinimas

Teisingumo generalinis direktoratas sudarė poveikio vertinimo iniciatyvinę grupę, atstovavusią įvairioms Komisijos tarnyboms ir padaliniams.

Penkios politikos galimybės atmetos ankstyvame poveikio vertinimo etape kaip nerealistiškos, nepadėsiančios pasiekti nustatytų tikslų arba neproporcingos.

Preliminari peržiūra parodė, kad ši ES iniciatyva turėtų apimti tik atrinktas prioritetines sritis, kuriose kliūtys vidaus rinkos veikimui aiškiausios, kuriose šios kliūtys, tikėtina, didės, arba kuriose Europos lygmens veiksmai būtų naudingesni. Toliau nurodytų keturių galimybių poveikis įvertintas išsamiau.

1 galimybė. ES lygmeniu nesiimti tolesnių veiksmų (pagrindinis scenarijus);

2 galimybė. ES rekomendacija, kurioje būtų apibrėžti bendrieji prieinamumo reikalavimai, susiję su atrinktais gaminiais ir paslaugomis, taip pat viešaisiais pirkimais. Pasirinkus šią galimybę būtų sprendžiama problema, kylanti pagal pagrindinį scenarijų, – būtų įtraukti prieinamumo reikalavimai, kuriuos būtų galima taikyti į apibrėžtą sąrašą įtrauktiems gaminiams ir paslaugoms bei viešųjų pirkimų procedūroms.

3 galimybė. ES direktyva, kurioje būtų apibrėžti bendri prieinamumo reikalavimai, susiję su atrinktais gaminiais ir paslaugomis, taip pat viešaisiais pirkimais, taikytini valstybėms narėms, kai šios imtųsi prieinamumo reglamentavimo. Pasirinkus šią galimybę, valstybės narės neprivalėtų priimti teisės aktų dėl prieinamumo reikalavimų iki nustatytos datos, tačiau jeigu imtųsi tai daryti arba jei tai jau būtų padariusios, šie teisės aktai turėtų atitikti ES taisykles, kad būtų užtikrintas suderinamumas visoje bendrojoje rinkoje. Visos valstybės narės turėtų užtikrinti laisvą prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimą, net ir tais atvejais, kai nesiimtų

²³ „Deloitte“ ataskaita, kuri bus paskelbta pasiūlymo priėmimo metu.

²⁴ „Eurobarometro“ apklausa Nr. 345:

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_360_345_en.htm.

²⁵ „Deloitte“ ataskaita dėl MVĮ darbo grupės, kuri bus paskelbta pasiūlymo priėmimo metu.

²⁶ http://ec.europa.eu/justice/discrimination/files/dhlg_5th_report_en.pdf.

²⁷ „Deloitte“ tyrimo galutinė ataskaita, kuri bus paskelbta pasiūlymo priėmimo metu.

²⁸ www.disability-europe.net/.

reglamentuoti prieinamumo, ir taikyti bendrus prieinamumo reikalavimus viešųjų pirkimų procedūroms.

4 galimybė. ES direktyva, kurioje būtų apibrėžti bendrieji prieinamumo reikalavimai, susiję su atrinktais gaminiais ir paslaugomis, taip pat viešaisiais pirkimais, nedelsiant taikytini visoms valstybėms narėms. Pasirinkus šią galimybę, visos valstybės narės, įskaitant tas, kurios dar nėra priėmusios teisės aktų dėl prieinamumo, turėtų priimti naujus teisės aktus dėl prieinamumo pagal siūlomas ES taisykles. Taip prieinamumo taisyklės būtų visapusiškai suderintos visose valstybėse narėse.

Manyta, kad reguliavimo priemonės yra veiksmingiausios ES intervencinės priemonės siekiant spręsti dabartines ir būsimas problemas, susijusias su bendrosios rinkos veikimu. Visų pirma nuspręsta, kad direktyva atitinka požiūrį, kurio laikytasi ankstesniuose Komisijos komunikatuose ir dokumentuose, ir kad ji padėtų užtikrinti nevaržomą prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimą, neviršijant to, kas būtina.

Europos Komisijos tarnybų parengtą poveikio vertinimo ataskaitą išsamiai išnagrinėjo ir palankiai įvertino Poveikio vertinimo valdyba. Galutinėje poveikio vertinimo redakcijoje atsižvelgta į Poveikio vertinimo valdybos rekomendacijas.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

3.1. Teisinis pagrindas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsnio 1 dalis.

3.2. Subsidiarumo principas

Subsidiarumo principas taikomas tik tuomet, jei pasiūlyme nagrinėjami klausimai nepriklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai. Atitinkamai pagal SESV 4 straipsnio 2 dalies a ir g punktus vidaus rinka ir transportas yra Sąjungos ir valstybių narių pasidalijamosios kompetencijos sritys.

Reikia imtis ES veiksmų, nes valstybės narės įveikti problemos pačios negali: ji susijusi su tarpvalstybiniais aspektais, kurių pavienių valstybių narių veiksmais išspręsti negalima. Yra kliūčių, trukdančių normaliai veikti vidaus rinkai, – tiek kliūčių prekybai, tiek kliūčių, trukdančių visapusiškai naudotis vidaus rinkos teikiamomis galimybėmis. Dėl nacionalinių skirtumų kyla sunkumų bendrovėms, kurios nori veikti tarpvalstybiniu mastu.

Dėl skirtingų prieinamumo reikalavimų reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų kylančias problemas, kurių, tikėtina, padaugės valstybėms narėms įgyvendinant įsipareigojimus pagal UNCRPD, galima veiksmingai spręsti tik taikant bendrą požiūrį ES lygmeniu. Kaip paaaiškėjo per konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais, galimybę prieinamiems gaminiams ir paslaugoms laisvai judėti vidaus rinkoje gali suteikti tik nuosekli teisinė sistema.

ES lygmens veiksmais būtų laikomasi subsidiarumo principo – dėmesys būtų telkiamas į tuos gaminius ir paslaugas, dėl kurių akivaizdžiai kyla didelių problemų vidaus rinkoje, nes skirtingi nacionaliniai reikalavimai sudaro kliūčių prekybai. Todėl šią problemą reikia spręsti ES lygmeniu. Valstybės narės ir toliau būtų visiškai atsakingos už kitų gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų reglamentavimą.

ES veiksmais bus naudingai papildyti nacionaliniai prieinamumo teisės aktai – bus sukurtos taisyklės, padėsiančios užtikrinti laisvą prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimą vidaus rinkoje, ir skatinamas veiksmingesnis išteklių naudojimas. Valstybės narės privalo priimti iš kitos valstybės narės eksportuojamus gaminius ir paslaugas, jeigu jie atitinka siūlomoje

direktyvoje nustatytus prieinamumo reikalavimus. Tokio laisvo judėjimo užtikrinimas turės teigiamą ekonominį poveikį. Pasiūlymas padės sukurti vienodas sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams ir išvengti vidaus rinkos susiskaidymo, taigi bus užtikrintas teisinis aiškumas ir ekonominės veiklos vykdytojai savo gaminius ir paslaugas galės pardavinėti didesnėje rinkoje. Naudinga bus ir tai, kad funkcinių sutrikimų turintys vartotojai, įskaitant neįgaliuosius ir vyresnio amžiaus asmenis, galės rinktis iš didesnio kiekio geresnių ir pigesnių prieinamų gaminių ir paslaugų: taigi nauda bus trejopa.

3.3. Proporcingumo principas

Kalbant apie proporcingumą, siūlomų veiksmų turiniu ir forma neviršijama to, kas būtina, siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą.

Numatyto įgyvendinimo terminu atsižvelgiama į gaminių gyvavimo ciklą. Įtraukti kruopščiai atrinkti gaminiai ir paslaugos. Prieinamumo prievolės taikomos tik naujiems gaminiams, pateikiamiems rinkai pradėjus taikyti direktyvą, ir paslaugoms, teikiamoms nuo tos dienos.

Nustatyti bendri tikslai ir bendros taisyklės, tačiau, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes, nenurodyta, kaip šių tikslų siekti – tai palikta valstybių narių nuožiūrai. Todėl prieinamumo reikalavimai nustatyti tik funkcinio lygmeniu.

Prievolių proporcingumas buvo atidžiai apsvarstytas – tai rodo, pavyzdžiui, pasirinkta paprasta atitikties vertinimo tvarka (savideklaracija) ir rinkos priežiūros tvarka. Ši tvarka grindžiama ta, kuri paprastai numatoma vidaus rinkos derinimo teisės aktais²⁹. Įvertintos reikalavimų laikymosi išlaidos, kurias patirtų gamintojai, paslaugų teikėjai ir viešojo administravimo institucijos. Atlikus analizę padaryta išvada, kad iš esmės suderinimo nauda yra didesnė už išlaidas.

Be to, siekiant apsaugoti ekonominės veiklos vykdytojus nuo neproporcingos naštos arba poreikio iš esmės pakeisti savo gaminius ir paslaugas (ir susijusių išlaidų), nustatyta apsaugos sąlygų, o tai atitinka principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“. Taikant šias sąlygas, be kita ko, atsižvelgiama į atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų dydį, išteklius ir pobūdį. Pagal Komisijos politiką svarstyta apie galimybę reikalavimų visiškai netaikyti labai mažoms įmonėms, tačiau to atsisakyta, ir įtrauktos minėtos sąlygos, nes jas taikant bus geriau atsižvelgiama į tuos ekonominės veiklos vykdytojus, kuriems galėtų būti užkrauta našta, kuri, pavieniais pagrįstais atvejais galėtų būti neproporcinga naudai. Minėtos sąlygos taip pat suteikia galimybę geriau kontroliuoti bendrą apsaugos priemonių poveikį siekiant teisės akto tikslų.

3.4. Poveikis pagrindinėms teisėms

Tolesnis pasiūlymas darytų teigiamą poveikį kelioms Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažįstamos teisėms. Tokia ES iniciatyva tiesiogiai ir netiesiogiai padėtų naudotis šiomis teisėmis: teise į žmogaus orumą (1 straipsnis), teise į asmens neliečiamybę (3 straipsnis), teise į mokslą (14 straipsnis), teise į laisvę pasirinkti profesiją ir teise dirbti (15 straipsnis), pagyvenusių žmonių teises (25 straipsnis), neįgaliųjų asmenų teise į integravimą (26 straipsnis) bei laisvo judėjimo ir apsigyvenimo laisve (45 straipsnis).

Kalbant apie ekonominės veiklos vykdytojus, šis pasiūlymas darytų įvairių poveikį teisėms, pavyzdžiui, teisei į laisvę užsiimti verslu (16 straipsnis) ir teisei į nuosavybę (17 straipsnis). Visų pirma iniciatyva būtų pašalintos kliūtys prekybai ir padidintas vidaus rinkos potencialas, taigi ji padėtų naudotis šiomis dviem teisėmis. Kai kuriais atvejais dėl šios iniciatyvos naudojimasis šiomis teisėmis taip pat galėtų būti ribojamas, priėmus naujas taisykles kai

²⁹ Žr. Sprendimo Nr. 768/2008/EB dėl gaminių pardavimo II priedą, OL L 218, 2008 8 13.

kuriose valstybėse narėse. Tačiau apribojimai, galintys atsirasti dėl šių naujų taisyklių, būtų pagrįsti ir proporcingi ir padėtų didinti galimybes vykdyti ES vidaus prekybą, o tai būtų naudinga patiems ekonominės veiklos vykdytojams. Naujosios taisyklės taip pat būtų pateisinamos siekiant skatinti kitas pagrindines teises, kaip antai nurodytas pirmiau.

3.5. Pasiūlymas

Siūlomoje direktyvoje bus pateikta bendra ES tam tikrų gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų apibrėžtis ir įgyvendinimo sistema. Toliau apibendrinti siūlomos direktyvos elementai.

Taikymo sritis

Siūlomoje direktyvoje:

- bus suderinti prieinamumo reikalavimai, susiję su sąraše išvardytais gaminiais ir paslaugomis ir
- remiantis tais pačiais prieinamumo reikalavimais bus apibrėžta ES teisėje išdėstyta prieinamumo prievolė (kuri jau nustatyta, tačiau dar neapibrėžta), jai bus suteiktas turinys, pvz., viešųjų pirkimų ir struktūrinių ir investicijų fondų srityse. Taikymo sritis yra atitinkamų teisinių dokumentų taikymo sritis, kuri šia direktyva nekeičiama.

Prieinamumo reikalavimai ir laisvas judėjimas

Siūloma direktyva bus pašalintos dėl skirtingų nacionalinės teisės aktų kylančios kliūtys ir sąraše išvardytiems gaminiams ir paslaugoms bus nustatyti suderinti privalomi prieinamumo reikalavimai, o tai leis pagerinti vidaus rinkos veikimą. Sąrašas sudarytas surengus įvairias viešas išorės konsultacijas, taip pat vidaus konsultacijas ir išnagrinėjus pramonės bei neįgaliųjų poreikius, atlikus ekspertų apklausą dėl prieinamumo teisės aktų ir jų vykdymo užtikrinimo 27 valstybėse narėse, taip pat išnagrinėjus galiojančių nacionalinės teisės aktų skirtumus devyniose ES valstybėse narėse, kurių BVP sudaro apie 80 % ES BVP ir kuriose gyvena 77 % visų ES gyventojų.

Užtikrinama, kad visi prieinamumo reikalavimus atitinkantys gaminiai ir paslaugos galėtų laisvai judėti vidaus rinkoje.

Direktyva padės pramonės atstovams imtis su prieinamumu susijusių priemonių naudojantis tais pačiais funkcinio prieinamumo reikalavimais ir taip vykdyti prievolę pirkti ir (arba) finansuoti prieinamus gaminius ir paslaugas, kaip nustatyta ES teisės aktuose.

Taip pat įtraukta apsaugos sąlygų.

Valstybių narių įgyvendinimo veikla

- Siūloma direktyva ES lygmeniu suderinami prieinamumo reikalavimai, susiję su daugeliu gaminių ir paslaugų, ir panaikinamos kliūtys laisvam jų judėjimui.
- Išsamiai nenurodoma, kaip prievolė padaryti gaminį ar paslaugą prieinamą laikantis nustatytų prieinamumo reikalavimų turi būti įgyvendinama praktiškai. Jei dėl to vis dar kils kliūčių vidaus rinkoje, Komisija ateityje gali apsvarstyti kitas galimybes parengti valstybėms narėms skirtas gaires, pavyzdžiui, imtis standartizavimo ar įgyvendinimo priemonių.
- Direktyvoje numatyta galimybė savanoriškai taikyti darniuosius standartus, siekiant užtikrinti atitiktis prieinamumo reikalavimams prielaidą.
- Siekiant užtikrinti tinkamą prieinamumo reikalavimų įgyvendinimą ir vykdymą, pagal direktyvą gaminių atitikčiai šiems reikalavimams įvertinti taikoma paprasta atitiktis

vertinimo tvarka (savideklaracija) ir naudojamosi esamomis rinkos priežiūros priemonėmis. Taip pat numatyta paprastesnė paslaugų atitikties tikrinimo procedūra.

- Direktyvoje nustatyta įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų, kad būtų laikomasi šios direktyvos, įsigaliojimo data – ne vėliau kaip dveji metai nuo jos įsigaliojimo.
- Direktyvoje nustatytas reikalavimas, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad visos priemonės, įskaitant laisvą prekių ir paslaugų judėjimą bei priemones, nurodytas 3 straipsnyje, būtų pradėtos taikyti ne vėliau kaip per šešerius metus nuo direktyvos įsigaliojimo.
- VI skyriuje dėl prieinamumo apibrėžties remiantis šios direktyvos reikalavimais tais atvejais, kai ES teisės aktais nustatomos su prieinamumu susijusios prievolės, tačiau juose nėra apibrėžčių ar specifikacijų, nustatytų priemonių taikymo pradžios terminas yra šešeri metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

Aiškinamieji dokumentai

Komisija mano, kad šiuo atveju yra pagrindo prašyti, kad valstybės narės pateiktų Komisijai aiškinamuosius dokumentus, kuriuose būtų paaiškintas šios direktyvos nuostatų ir atitinkamų nacionalinių perkėlimo į nacionalinę teisę dokumentų dalių ryšys.

- Nacionalinės teisės aktai ir jų įgyvendinimas prieinamumo srityje kelia sunkumų, nes skirtingose valstybėse narėse labai nevienodos teisės tradicijos; pavyzdžiui, kai kurios valstybės narės prieinamumą reglamentuoja kovos su diskriminacija teisės aktais, kitos – teisės aktais dėl negalios, dar kitos – konkretiems sektoriams skirtais teisės aktais. Be to, ši direktyva reglamentuoja prieinamumo reikalavimus, taikomus atrinktų gaminių ir paslaugų sąrašui. Todėl numatyta daug įvairių teisinių prievolių.
- Siekiant įgyvendinti direktyvą, reikės iš dalies pakeisti įvairias valstybių narių nacionalinės teisės sistemos dalis. Jos nuostatos į nacionalinę teisę bus perkeltos iš dalies pakeitus nacionalines normas, įstatymus ir kitus teisės aktus. Tikėtina, kad įgyvendinimas valstybėse narėse ne tik bus susijęs su centrinio ar nacionalinio lygmens teisės aktais, bet ir turės įtakos įvairių lygmenų vietos ir regionų teisės aktams. Todėl perkėlimas į nacionalinę teisę nacionaliniu lygmeniu gali turėti įtakos įvairioms nacionalinės teisės sistemos dalims.

Dėl šių priežasčių Komisija mano, kad prie pranešimų apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės reikės pridėti aiškinamuosius dokumentus, kad būtų galima visiškai suprasti perkėlimo į nacionalinę teisę procesą. Šiomis aplinkybėmis proporcinga paprašyti valstybių narių prisiimti su aiškinamųjų dokumentų teikimu susijusią administracinę naštą, kad Komisija galėtų vykdyti savo užduotį – prižiūrėti, kaip ši kompleksinė, itin reikšminga ES priemonėms prieinamumo srityje direktyva perkeliama į nacionalinę teisę.

Kaip sistema veiks?

- Siūloma direktyva bus užkirstas kelias rasti kliūtims vidaus rinkoje, kylančioms dėl skirtingų nacionalinės teisės aktų, o esamos kliūtys bus panaikintos. Taigi direktyvoje valstybėms narėms bus pateiktos UNCRPD prieinamumo nuostatų laikymosi gairės.

Įsigaliojus direktyvai, prieinamumo klausimai ES bus suderinti funkcinio prieinamumo reikalavimų lygmeniu (bus nustatyti bendri principai, pagrįsti visiems tinkamo dizaino principu), o ne išsamiai suderinti techniniu lygmeniu. Suderinimo funkcinio prieinamumo reikalavimų lygmeniu turėtų pakakti, siekiant užtikrinti gerą reglamentuojamų gaminių ir paslaugų vidaus rinkos veikimą.

Tačiau direktyvoje taip pat numatytos situacijos, kai kai kurių gaminių ir paslaugų atveju gali prireikti papildomo išsamaus derinimo arba kai pramonės atstovams gali prireikti daugiau informacijos ir gairių, kad jie galėtų užtikrinti atitiktį. Tokiu atveju direktyvoje numatytos įvairios galimybės: galima naudotis savanoriškai taikomais darniaisiais standartais arba, jeigu darniųjų standartų nėra, išsamiau įtrauktus prieinamumo reikalavimus galima apibūdinti įgyvendinimo aktais. Paprastai šiomis galimybėmis būtų naudojamosi tik praėjus tam tikram laikotarpiui nuo direktyvos taikymo pradžios, ir tik jeigu rinka ir (arba) vartotojai įrodytų, kad reikalingas papildomas derinimas, ir jeigu būtų įrodymų, kad esama rinkos arba reguliavimo trūkumų.

Galimybė prašyti rengti Europos standartus pagal Reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 įprasta naudotis, siekiant išsamiau išdėstyti ES vidaus rinkos teisės aktuose pateikiamus teisinius reikalavimus. Šiuose darniuosiuose standartuose pateikiami techniniai nurodymai, kaip užtikrinti gaminių ir paslaugų prieinamumą. Reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 taip pat reglamentuoja standartizavimo proceso, po kurio priimami standartai, kurių prašoma, skaidrumą ir atvirumą.

Darniųjų standartų taikymas liks neprivalomas. Tačiau, kai naudojami darnieji standartai, kurių nuorodos buvo paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, daroma prielaida, kad laikomasi direktyvos atitikties reikalavimų, kuriuos apima tie standartai ar jų dalys, todėl šie gaminiai ir paslaugos gali laisvai judėti ES vidaus rinkoje. Reglamente (ES) Nr. 1025/2012 taip pat numatyta prieštaravimo darniesiems standartams procedūra, kuri taikoma, kai tie standartai ne visiškai atitinka šioje direktyvoje išdėstytus prieinamumo reikalavimus.

- Siūloma direktyva padės pramonės atstovams imtis su prieinamumu susijusių priemonių naudojantis tais pačiais funkcinio prieinamumo reikalavimais, kad jie galėtų apibrėžti ES teisės aktuose nustatytą prieinamumo prievolę, kaip antai valstybių narių prievolę pirkti ir (arba) finansuoti prieinamus gaminius ir paslaugas, įtvirtintą persvarstytose viešųjų pirkimų direktyvose.

Įgyvendinimo įgaliojimai ir baigiamosios nuostatos

- Įgyvendinimo įgaliojimais bus naudojamosi, kai reikės užtikrinti vienodas šioje direktyvoje nustatytą prievolių įgyvendinimo sąlygas.
- Komisijai padeda komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011. Pateikiamos nuorodos į nagrinėjimo procedūras, kurios aiškiai taikomos pagal šios direktyvos straipsnius.

Per penkerius metus nuo direktyvos taikymo pradžios atliekama jos taikymo apžvalga.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas biudžetui daro labai nedidelį poveikį. Vienintelės veiklos išlaidos, t. y. pagal esamą biudžeto eilutę skirtas 0,2 mln. EUR veiklos asignavimas, yra susijusios su šios direktyvos taikymo apžvalgos rengimu. Be to, administracinės išlaidos susijusiems komitetų posėdžiams rengti po direktyvos priėmimo sieks maždaug 0,182 mln. EUR per metus. Šios išlaidos bus padengtos perskirsčius vidaus išteklius, todėl lėšų didinti nereikės.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais, suderinimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavę nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³⁰,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) šios direktyvos tikslas – prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo suderinant valstybių narių nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus ir panaikinant kliūtis laisvam tam tikrų prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimui. Tai padės padidinti prieinamų gaminių ir paslaugų prieinamumą vidaus rinkoje;
- (2) prieinamų gaminių ir paslaugų poreikis didelis, o Europos Sąjungos gyventojams senėjant, neįgalųjų ir (arba) funkcinį sutrikimų turinčių asmenų gerokai daugės. Aplinka, kurioje gaminiai ir paslaugos prieinamesni, padeda kurti įtraukesnę visuomenę ir užtikrinti savarankiškumą;
- (3) valstybių narių priimtų įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gaminių ir paslaugų prieinamumu asmenims, turintiems funkcinį sutrikimų, įskaitant neįgaliuosius, skirtumai sudaro kliūtis laisvam šių gaminių ir paslaugų judėjimui ir iškraipo veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje. Šios kliūtys pirmiausia kenkia ekonominės veiklos vykdytojams, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ);
- (4) dėl skirtingų nacionalinių prieinamumo reikalavimų pavieniai specialistai, MVĮ ir labai mažos įmonės neturi paskatų užsiimti verslu už savo nacionalinių rinkų ribų. Skiriasi tiek šiuo metu valstybių narių nustatytų nacionalinių ar net regioninių arba vietos lygmens prieinamumo reikalavimų taikymo sritis, tiek išsamumas. Tie skirtumai daro neigiamą poveikį konkurencingumui ir ekonomikos augimui, nes plėtojant ir parduodant prieinamus gaminius ir paslaugas, pritaikytus kiekvienai nacionalinei rinkai, patiriama papildomų išlaidų;
- (5) dėl ribotos tiekėjų konkurencijos prieinamų gaminių ir paslaugų vartotojai susiduria su didelėmis kainomis. Dėl nacionalinių taisyklių susiskaidymo ribojama nauda, kurią būtų galima užtikrinti, jei su nacionaliniais ir tarptautiniais to paties lygio subjektais būtų dalijamasi prisitaikymo prie visuomeninių ir technologinių pokyčių patirtimi;

³⁰ OL C [...], [...], p. [...].

- (6) todėl būtina suderinti nacionalines priemones Sąjungos lygmeniu, siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir pašalinti susiskaidymą prieinamų gaminių ir paslaugų rinkoje, sukurti masto ekonomiją, palengvinti tarpvalstybinę prekybą ir judumą, padėti ekonominės veiklos vykdytojams telkti išteklius naujovėms, užuot šiuos išteklius naudojus siekiant laikytis skirtingų teisinių reikalavimų visoje Sąjungoje, taip pat užtikrinti laisvą neįgalųjų judėjimą;
- (7) prieinamumo reikalavimų suderinimo nauda vidaus rinkai išryškėjo taikant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/33/ES dėl liftų³¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 661/2009³² transporto srityje;
- (8) prie Amsterdamo sutarties pridėtoje Deklaracijoje Nr. 22 valstybių narių vyriausybių atstovų konferencija sutarė, kad rengdamos priemones pagal Sutarties 114 straipsnį Bendrijos institucijos turi atsižvelgti į neįgalųjų poreikius;
- (9) šia direktyva gerbiama pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Visų pirma šia direktyva siekiama užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiama neįgalųjų teisės naudotis priemonėmis, užtikrinančiomis jų nepriklausomumą, socialinę bei profesinę integraciją ir dalyvavimą bendruomenės gyvenime, ir skatinti taikyti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 26 straipsnį;
- (10) bendras Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos tikslas – užtikrinti, kad skaitmeninė vidaus rinka teiktų tvarią ekonominę ir socialinę naudą. Kainų ir pasirinkimo atžvilgiu Sąjungos vartotojai dar negauna visos naudos, kurią galėtų teikti bendroji rinka, nes internetu vis dar sudaroma nedaug tarpvalstybinių sandorių. Susiskaidymas taip pat riboja tarpvalstybinių e. prekybos sandorių paklausą. Taip pat reikia imtis suderintų veiksmų siekiant užtikrinti, kad visas naujas elektroninis turinys būtų prieinamas neįgaliesiems. Todėl būtina suderinti prieinamumo reikalavimus visoje bendrojoje skaitmeninėje rinkoje ir užtikrinti, kad visi Sąjungos piliečiai, kad ir kokie būtų jų gebėjimai, galėtų naudotis jos teikiama nauda;
- (11) pagal Sutarties 216 straipsnio 2 dalį Sąjungos sudaryti susitarimai yra privalomi Sąjungos institucijoms ir valstybėms narėms. Sąjungai tapus Jungtinių Tautų neįgalių teisių konvencijos (toliau – Konvencija) šalimi, jos nuostatos tapo neatskiriama Sąjungos teisinės sistemos dalimi;
- (12) Konvencijos 9 straipsnyje nurodyta, kad Konvencijos Šalys turi imtis atitinkamų priemonių, kad užtikrintų neįgaliesiems lygiai su kitais asmenimis fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miesto, tiek kaimo vietovėse. Jungtinių Tautų neįgalių teisių komitetas nurodė, kad būtina sukurti teisėkūros sistemą, pagal kurią būtų numatyti konkretūs, įgyvendinami ir per nustatytą laiką įvykdytini kriterijai, kuriais remiantis būtų stebimas laipsniškas prieinamumo užtikrinimas;
- (13) Konvencijai įsigaliojus valstybių narių teisinėje sistemoje, būtina priimti papildomas nacionalines gaminių ir paslaugų prieinamumo nuostatas, dėl kurių, nesiėmus Sąjungos veiksmų, padaugėtų nacionalinių nuostatų skirtumų;

³¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/33/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su liftais ir liftų saugos įtaisais, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 251).

³² 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 661/2009 dėl variklinių transporto priemonių, jų priekabų ir joms skirtų sistemų, sudėtinių dalių bei atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimų (OL L 200, 2009 7 31, p. 1).

- (14) todėl būtina palengvinti Konvencijos įgyvendinimą nustatant bendras Sąjungos taisykles;
- (15) prieinamumas yra viena iš aštuonių veiklos sričių, vadovaujantis Konvencija nustatytų Komunikate „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios. Tolesnis siekis kurti Europą be kliūčių“³³ – siekiama užtikrinti prekių ir paslaugų prieinamumą;
- (16) į šios direktyvos taikymo sritį patenkantys gaminiai ir paslaugos buvo kruopščiai atrinkti rengiant poveikio vertinimą – nustatyti atitinkami gaminiai ir paslaugos funkcinų sutrikimų turintiems asmenims, įskaitant neįgaliuosius ir vyresnio amžiaus asmenis, dėl kurių valstybės narės priėmė arba gali priimti skirtingus nacionalinius prieinamumo reikalavimus;
- (17) visi gaminiai ir paslaugos turi atitikti prieinamumo reikalavimus, nurodytus 3 straipsnyje ir išvardytus I priede, kad būtų prieinami neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus asmenims. Pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies a–e punktus prekybai paslaugomis internetu taip pat taikomos e. prekybos prieinamumo prievolės;
- (18) prieinamumo reikalavimus būtina nustatyti sukuriant kuo mažesnę našta ekonominės veiklos vykdytojams ir valstybėms narėms, visų pirma į taikymo sritį įtraukiant tik kruopščiai atrinktus gaminius ir paslaugas;
- (19) todėl būtina apibrėžti su į šios direktyvos taikymo sritį patenkančių gaminių ir paslaugų pateikimu rinkai susijusius prieinamumo reikalavimus, siekiant užtikrinti jų laisvą judėjimą vidaus rinkoje;
- (20) pagal šią direktyvą turėtų būti privaloma taikyti funkcinis prieinamumo reikalavimus, kurie suformuluoti kaip bendrieji tikslai. Šie reikalavimai turėtų būti pakankamai tikslūs, kad būtų sukurtos teisiškai privalomos prievolės, ir pakankamai išsamūs, kad būtų galima įvertinti atitiktį ir užtikrinti tinkamą gaminių ir paslaugų vidaus rinkos veikimą;
- (21) į Komisijos pateiktą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos pasiūlymą³⁴ įtraukti konkrečių viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių prieinamumo reikalavimai. Be to, ja siūloma sukurti susijusių interneto svetainių atitikties toje direktyvoje nustatytiems reikalavimams stebėjimo ir ataskaitų teikimo metodikos pagrindą. Ir prieinamumo reikalavimai, ir į tą direktyvą įtraukta stebėjimo ir ataskaitų teikimo metodika turi būti taikomi viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainėms. Visų pirma siekiant užtikrinti, kad atitinkamos institucijos įgyvendintų tuos pačius prieinamumo reikalavimus, kad ir koks būtų reglamentuojamos interneto svetainės pobūdis, šioje direktyvoje nustatyti prieinamumo reikalavimai turėtų būti priderinti prie reikalavimų, nustatytų siūlomoje Direktyvoje dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių prieinamumo. Viešojo sektoriaus interneto svetainių e. prekybos veikla, kuriai ta direktyva netaikoma, patenka į šio pasiūlymo taikymo sritį – taip siekiama užtikrinti, kad prekyba gaminiais ir paslaugomis internetu, nepriklausomai nuo to, ar vieša, ar privati, būtų prieinama neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus žmonėms;
- (22) valstybės narės imasi visų tinkamų priemonių užtikrinti, kad tais atvejais, kai gaminiai ir paslaugos, kuriems taikoma ši direktyva, atitinka atitinkamus prieinamumo reikalavimus, jų laisvas judėjimas Sąjungoje nebūtų varžomas dėl su prieinamumu susijusių priežasčių;
- (23) kai kuriais atvejais bendrais fizinės aplinkos prieinamumo reikalavimais būtų sudaromos palankesnės sąlygos laisvam susijusių paslaugų ir neįgaliųjų judėjimui. Todėl šioje direktyvoje valstybėms narėms suteikiama galimybė į šios direktyvos taikymo sritį

³³ COM(2010) 636.

³⁴ Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių prieinamumo pasiūlymas, COM(2012) 721.

įtraukti fizinę aplinką, naudojamą teikiant paslaugas, kad būtų laikomasi X priede nustatytų prieinamumo reikalavimų;

- (24) būtina nustatyti, kad Sąjungos teisės aktų, kuriais nustatomos prieinamumo prievolės, tačiau kuriuose nenurodomi prieinamumo reikalavimai arba specifikacijos, atveju prieinamumas būtų apibrėžiamas darant nuorodą į direktyvoje nustatytos prieinamumo reikalavimus. Tai galioja Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/23/ES³⁵, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/24/ES³⁶ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/25/ES³⁷, kuriose reikalaujama, kad į jų taikymo sritį patenkančių koncesijų, darbų ar paslaugų techninės specifikacijos bei techniniai ir funkciniai reikalavimai atitiktų prieinamumo neįgaliesiems ar visiems tinkamo dizaino principo kriterijus;
- (25) prieinamumas turėtų būti užtikrinamas šalinant kliūtis ir užkertant joms kelią, pageidautina, taikant visiems tinkamo dizaino principą. Prieinamumas turėtų apimti ir tinkamą gyvenamosios aplinkos užtikrinimą, jeigu to reikalaujama nacionalinės arba Sąjungos teisės aktais;
- (26) Sąjungoje daugiausia darbo vietų sukuria MVĮ ir labai mažos įmonės. Jos labai svarbios būsiamam ekonomikos augimui, tačiau dažnai susiduria su sunkumais ir kliūtimis plėtodamos gaminius ar paslaugas, visų pirma tarpvalstybiniu mastu. Todėl būtina padėti veikti MVĮ ir labai mažoms įmonėms suderinant nacionalines nuostatas dėl prieinamumo, kartu išlaikant būtinas apsaugos priemones;
- (27) ši direktyva turėtų būti grindžiama Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 768/2008/EB³⁸, nes ji susijusi su gaminiais, kuriems jau taikomi kiti Sąjungos teisės aktai, – taigi būtų užtikrintas Sąjungos teisės aktų nuoseklumas;
- (28) visi tiekimo ir platinimo grandinėje veikiantys ekonominės veiklos vykdytojai turėtų užtikrinti, kad jie rinkai teiktų tik tuos gaminius, kurie atitinka šioje direktyvoje išdėstytus prieinamumo reikalavimus. Būtina aiškiai ir proporcingai paskirstyti prievoles, kad toks paskirstymas atitiktų kiekvieno ekonominės veiklos vykdytojo funkciją tiekimo ir platinimo procese;
- (29) ekonominės veiklos vykdytojai turėtų būti atsakingi už gaminių ir paslaugų atitiktį, atsižvelgdami į savo atitinkamus vaidmenis tiekimo grandinėje, kad būtų užtikrintas aukštas prieinamumo apsaugos lygis ir sąžininga konkurencija Sąjungos rinkoje;
- (30) kadangi gamintojas yra išsamiai susipažinęs su projektavimo ir gamybos procesu, jis gali geriausiai atlikti visą atitikties vertinimo procedūrą. Su atitikties vertinimu susijusios prievolės turėtų tekti gamintojui;
- (31) platintojai ir importuotojai taip pat turėtų būti įtraukti į rinkos priežiūros užduotis, kurias vykdo nacionalinės valdžios institucijos, ir turėtų aktyviai jose dalyvauti teikdami kompetentingoms valdžios institucijoms visą reikalingą informaciją apie atitinkamus gaminius;

³⁵ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių skyrimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

³⁶ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

³⁷ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

³⁸ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos (OL L 218, 2008 8 13, p. 82).

- (32) importuotojai turėtų užtikrinti, kad iš trečiųjų šalių į Sąjungos rinką patenkantys gaminiai atitiktų šios direktyvos prieinamumo reikalavimus, visų pirma, kad gamintojai būtų atlikę reikiamas tų gaminių prieinamumo vertinimo procedūras;
- (33) kiekvienas importuotojas, pateikdamas gaminį rinkai, turėtų ant jo nurodyti savo pavadinimą ir adresą, kuriuo būtų galima kreiptis į bendrovę;
- (34) platintojai turėtų užtikrinti, kad tvarkydami gaminius nedarytų neigiamos įtakos gaminio atitikčiai šioje direktyvoje išdėstytiems prieinamumo reikalavimams;
- (35) bet koks ekonominės veiklos vykdytojas, kuris pateikia gaminius rinkai savo vardu ar naudodamas savo prekės ženklą arba pakeičia gaminį taip, kad gali pasikeisti gaminio atitiktis taikomiems reikalavimams, turėtų būti laikomas gamintoju ir turėtų prisiimti gamintojo prievolės;
- (36) siekiant proporcingumo, prieinamumo reikalavimai turėtų būti taikomi tik tuo atveju, jei pagal juos nesudaroma neproporcingai didelė našta atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui ir nereikalaujama iš esmės keisti gaminių ir paslaugų pagal nurodytus kriterijus;
- (37) ši direktyva turėtų būti grindžiama principu „visų pirma galvokime apie mažuosius“, ja turėtų būti atsižvelgiama į MVĮ tenkančią administracinę naštą. Direktyvoje turėtų būti nustatytos paprastos taisyklės, susijusios su atitikties vertinimu, ir nustatytos apsaugos sąlygos ekonominės veiklos vykdytojams, o ne numatomos bendrosios išimtys ir leidžiančios nukrypti nuostatos toms įmonėms. Todėl nustatant tinkamiausių atitikties vertinimo procedūrų atrankos ir įgyvendinimo taisyklės reikėtų atsižvelgti į MVĮ padėtį ir atitikties prieinamumo reikalavimams vertinimo prievolės turėtų būti taikomos tik tokiu mastu, kad nesudarytų neproporcingos naštos MVĮ. Be to, rinkos priežiūros institucijos turėtų veikti proporcingai, atsižvelgiant į įmonių dydį ir į tai, ar vertinama nedidelės apimties serijinė ar nesorijinė gamyba, nesukuriant kliūčių MVĮ ir pavojaus visuomenės interesų apsaugai;
- (38) visi ekonominės veiklos vykdytojai, pateikdami ar tiekdami gaminius rinkai, turėtų elgtis atsakingai ir laikysis visų taikomų teisinių reikalavimų;
- (39) tam, kad būtų lengviau vertinti atitiktį taikomiems reikalavimams, būtina numatyti gaminių ir paslaugų, atitinkančių savanoriškai taikomus darniuosius standartus, kurie priimami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012³⁹, kad būtų nustatytos išsamios techninės tų reikalavimų specifikacijos, atitikties prezumpciją. Komisija Europos standartizacijos organizacijoms jau yra pateikusi standartizavimo prašymų dėl prieinamumo, kurie būtų aktualūs rengiant darniuosius standartus;
- (40) jei nėra darniųjų standartų ir kai to reikia rinkos derinimo tikslais, Komisija turėtų turėti galimybę priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos bendrosios šioje direktyvoje nustatytų prieinamumo reikalavimų techninės specifikacijos;
- (41) tam, kad būtų užtikrintas veiksmingas informacijos prieinamumas rinkos priežiūros tikslais, informacija, kurios reikia, kad būtų galima paskelbti suderinamumą su visais taikytiniais Sąjungos aktais, turėtų būti pateikiama bendroje ES atitikties deklaracijoje. Siekiant sumažinti ekonominės veiklos vykdytojams tenkančią administracinę naštą,

³⁹ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

jiems turėtų būti suteikta galimybė į bendrą ES atitikties deklaraciją įtraukti atitinkamas atskiras atitikties deklaracijas;

- (42) atliekant gaminių atitikties vertinimą šioje direktyvoje turi būti taikoma Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatyta gamybos vidaus kontrolė (A modulis), kad ekonominės veiklos vykdytojai galėtų įrodyti, jog rinkai tiekiami produktai atitinka prieinamumo reikalavimus, o kompetentingos valdžios institucijos galėtų tai patikrinti, neužkraudamos perdėtos naštos;
- (43) paslaugų atžvilgiu, informacija, reikalinga įvertinti atitikties prieinamumo reikalavimams, turėtų būti pateikta bendrosiose nuostatose ir sąlygose arba lygiaverčiame dokumente;
- (44) materialiai išreiškiantis gaminio atitiktį šioje direktyvoje nustatytiems prieinamumo reikalavimams CE ženklas yra akivaizdžiai matomas viso proceso, apimančio atitikties vertinimą plačiąja prasme, rezultatas. Šioje direktyvoje laikomasi Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus⁴⁰, išdėstytų bendrųjų ženklinimo CE ženklų principų;
- (45) laikantis Reglamento (EB) Nr. 765/2008, CE ženklų gaminių paženklinęs gamintojas taip deklaruoja, kad gaminys atitinka visus taikomus prieinamumo reikalavimus ir kad gamintojas už jį prisiima visą atsakomybę;
- (46) pagal Sprendimą (EB) Nr. 768/2008 valstybės narės yra atsakingos už stiprią ir veiksmingą gaminių rinkos priežiūrą savo teritorijose ir turėtų suteikti pakankamai galių ir išteklių savo rinkos priežiūros institucijoms;
- (47) valstybės narės turi patikrinti paslaugų atitiktį šios direktyvos reikalavimams ir imasi tolesnių veiksmų dėl susijusių su neatitiktimi skundų ar ataskaitų, kad būtų užtikrinti taisomieji veiksmai;
- (48) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad rinkos priežiūros institucijos tikrintų, ar ekonominės veiklos vykdytojai atitinka 12 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, kaip nurodyta V skyriuje;
- (49) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad 22 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos praneštų Komisijai apie 22 straipsnio 1 dalyje nurodytų išimčių taikymą ir pridėtų 2 dalyje nurodytą vertinimą, kaip nurodyta VI skyriuje;
- (50) turėtų būti nustatyta apsaugos procedūra, taikoma tik tuo atveju, jei valstybės narės nesutaria dėl vienos valstybės narės veiksmų, pagal kurią suinteresuotosios šalys informuojamos apie numatomus taikyti veiksmus dėl gaminių neatitikties šios direktyvos prieinamumo reikalavimams. Ji turėtų sudaryti sąlygas rinkos priežiūros institucijoms bendradarbiauti su atitinkamais ekonominės veiklos vykdytojais ir imtis veiksmų tokių gaminių atžvilgiu ankstesniame etape;
- (51) kai valstybės narės ir Komisija susitaria dėl valstybės narės taikomos priemonės pagrįstumo, Komisija neturėtų imtis papildomų veiksmų, išskyrus atvejus, kai reikalavimų neatitiktis atsiranda dėl darnųjų standartų trūkumų;

⁴⁰ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

- (52) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos IV skyriaus įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Šiais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011⁴¹;
- (53) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų valstybės narės pagrįstais atvejais įsipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose būtų paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (54) kadangi valstybės narės negali pačios tinkamai pasiekti šios direktyvos tikslo, kuris yra panaikinti tam tikrų prieinamų gaminių ir paslaugų laisvo judėjimo kliūtis, tuo prisidedant prie tinkamo vidaus rinkos veikimo, nes tam reikia suderinti šiuo metu jų teisės sistemose galiojančias skirtingas taisykles, ir to tikslo geriau siekti Sąjungos mastu, apibrėžiant bendruosius prieinamumo reikalavimus ir bendrosios rinkos veikimo taisykles, Sąjunga gali priimti priemones laikydamasi Europos Sąjungos Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ

⁴¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. I, II–V ir VII skyriai taikomi šiems gaminiams:
 - (a) bendrosios paskirties kompiuterių įrangai ir operacinėms sistemoms,
 - (b) toliau išvardytiems savitarnos terminalams:
 - i) bankomatams,
 - ii) bilietų pardavimo automatams,
 - iii) registravimo aparatams.
 - (c) vartotojų galiniams įrenginiams su pažangiais kompiuteriniais gebėjimais, susijusiems su telefonijos paslaugomis,
 - (d) vartotojų galiniams įrenginiams su pažangiais kompiuteriniais gebėjimais, susijusiems su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis,
2. I, II–V ir VII skyriai taikomi šioms paslaugoms:
 - (a) telefonijos paslaugoms ir susijusiems vartotojų galiniams įrenginiams su pažangiais kompiuteriniais gebėjimais,
 - (b) audiovizualinės žiniasklaidos paslaugoms ir susijusiai vartotojų įrangai su pažangiais kompiuteriniais gebėjimais,
 - (c) keleivinio oro, autobusų, geležinkelių ir vandens transporto paslaugoms,
 - (d) banko paslaugoms,
 - (e) e. knygoms,
 - (f) e. prekybai.
3. Šios Direktyvos I, VI ir VII skyriai taikomi:
 - (a) viešųjų pirkimų ir koncesijos sutartims, kurių atžvilgiu taikomos Direktyva 2014/23/ES⁴², Direktyva 2014/24/ES ir Direktyva 2014/25/ES,
 - (b) rengiant ir įgyvendinant programas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos⁴³ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 1304/2013⁴⁴,

⁴² 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių skyrimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

⁴³ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

- (c) konkursams dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1370/2007 procedūroms⁴⁵,
- (d) transporto infrastruktūrai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1315/2013⁴⁶.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) prieinami gaminiai ir paslaugos – gaminiai ir paslaugos, kuriuos funkcinų sutrikimų turintys asmenys, tarp jų ir neįgalieji, gali pastebėti, jais naudotis ir juos suprasti taip pat, kaip ir kiti asmenys;
- (2) universalus dizainas (vad. visiems tinkamas dizainas), – gaminių, aplinkos erdvių, programų ir paslaugų, kuriais be pritaikymo ar specialaus dizaino gali naudotis visi žmonės (didžiausias įmanomas jų skaičius), dizainas; prie universalaus dizaino gaminių gali priklausyti pagalbinės priemonės tam tikroms funkcinų sutrikimų turinčių asmenų, jei reikia – ir neįgalųjų, grupėms;
- (3) funkcinų sutrikimų turintys asmenys – asmenys, turintys fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų, su amžiumi susijusių sutrikimų, arba asmenys, kuriems dėl kitokių nuolatinių arba laikinų su žmogaus kūno funkcionavimu susijusių priežasčių kyla įvairių kliūčių įprastai naudotis gaminiiais ir paslaugomis, todėl atsiranda poreikis tuos gaminius ir paslaugas pritaikyti prie šių asmenų konkrečių reikmių;
- (4) neįgalieji – asmenys, turintys ilgalaikių fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų, dėl kurių jiems gali kilti įvairių kliūčių visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime taip pat, kaip ir kitiems asmenims;
- (5) gaminy – tai gamybos proceso metu pagaminta medžiaga, preparatas ar prekė, išskyrus maisto produktus, pašarą, gyvus augalus ir gyvūnus, žmogaus kilmės produktus ir augalinės bei gyvūninės kilmės produktus, tiesiogiai susijusius su jų būsima reprodukcija;
- (6) audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos – paslaugos, apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/13/ES 1 straipsnio 1 dalyje⁴⁷;
- (7) telefonijos paslaugos – paslaugos, apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/ES 2 straipsnio c dalyje⁴⁸;
- (8) tiekimas rinkai – gaminio, skirto platinti, vartoti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba be jo;

⁴⁴ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006,

⁴⁵ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinant Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007 12 3, p. 1).

⁴⁶ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1315/2013/ES dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

⁴⁷ 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (OL L 95, 2010 4 15, p. 1).

⁴⁸ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (OL L 108, 2002 4 24, p. 33).

- (9) pateikimas rinkai – gaminio tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;
- (10) gamintojas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris gaminį gamina arba užsako jį suprojektuoti ar pagaminti ir jį parduoda savo vardu arba naudodamas savo prekės ženklą;
- (11) įgaliotasis atstovas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, gavęs gamintojo rašytinį įgaliojimą veikti jo vardu ir atlikti nurodytas užduotis;
- (12) importuotojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris Sąjungos rinkai pateikia gaminį iš trečiosios šalies;
- (13) platintojas – tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, kuris tiekia gaminį rinkai ir nėra nei gamintojas, nei importuotojas;
- (14) ekonominės veiklos vykdytojai – gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas, platintojas ir paslaugų teikėjas;
- (15) vartotojas – bet kuris asmuo, įsigijęs gaminį arba gaunantis paslaugas ne savo prekybos, verslo, amato ar profesijos tikslams;
- (16) labai maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau nei 10 žmonių ir kurios metinė apyvarta ir (arba) metinis balansas neviršija 2 mln. EUR;
- (17) darnusis standartas – darnusis standartas, apibrėžtas Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 punkto c papunktyje;
- (18) bendrosios techninės specifikacijos – techninės specifikacijos, apibrėžtos Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 4 punkte, kuriomis sudaromos atitikties prieinamumo reikalavimams, taikomiems gaminiui arba paslaugai, sąlygos;
- (19) susigrąžinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama, kad būtų grąžintas galutiniam naudotojui jau pateiktas gaminys;
- (20) pašalinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama užkirsti kelią tiekimo grandinėje esantį gaminį tiekti rinkai;
- (21) e. prekyba – internetinė prekyba gaminiais ir paslaugomis.

II SKYRIUS

PRIEINAMUMO REIKALAVIMAI IR LAISVAS JUDĖJIMAS

3 straipsnis

Prieinamumo reikalavimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti gaminiai ir paslaugos atitiktų I priede nustatytus prieinamumo reikalavimus pagal šio straipsnio 2–9 dalis.
2. Bendros paskirties kompiuterių įranga ir operacinės sistemos atitinka I priedo I skyriuje nustatytus reikalavimus.
3. Savitarnos terminalai, kaip antai bankomatai, bilietų pardavimo automatai ir registravimo aparatai, atitinka I priedo II skyriuje nustatytus reikalavimus.
4. Telefonijos paslaugos, įskaitant skubiosios pagalbos tarnybų paslaugas, ir susiję vartotojų galiniai įrenginiai su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais, atitinka I priedo III skyriuje nustatytus reikalavimus.
5. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos ir susijusi vartotojų įranga su pažangiosios kompiuterijos pajėgumais atitinka I priedo IV skyriuje nustatytus reikalavimus.
6. Keleivinio oro, autobusų, geležinkelių ir vandens transporto paslaugos, interneto svetainės, mobiliaisiais įrenginiais pagrįstos paslaugos, pažangus bilietų pardavimas, informacija realiuoju laiku ir savitarnos terminalai, bilietų pardavimo automatai ir registravimo aparatai, naudojami teikti keleivinio transporto paslaugas, atitinka I priedo V skyriuje nustatytus atitinkamus reikalavimus.
7. Banko paslaugos, interneto svetainės, mobiliaisiais įrenginiais teikiamos banko paslaugos, savitarnos terminalai, įskaitant bankomatus, naudojami teikti banko paslaugas, atitinka I priedo VI skyriuje nustatytus reikalavimus.
8. E. knygos atitinka I priedo VII skyriuje nustatytus reikalavimus.
9. E. prekyba atitinka I priedo VIII skyriuje nustatytus reikalavimus.
10. Atsižvelgdamos į nacionalines sąlygas, valstybės narės gali nuspręsti, kad keleivinio transporto paslaugų klientų naudojama fizinė aplinka, įskaitant paslaugų teikėjų ir infrastruktūros vykdytojų valdomą aplinką, taip pat banko paslaugų ir parduotuvių, telefonijos paslaugas teikiančių vykdytojų aprėpiamų vartotojų paslaugų centrų fizinė aplinka turi atitikti I priedo X skyriaus prieinamumo reikalavimus, kad ja visapusiškai galėtų naudotis funkcinį sutrikimų turintys asmenys, įskaitant neįgaliuosius.

4 straipsnis

Laisvas judėjimas

Valstybės narės netrukdo, kad šią direktyvą dėl su prieinamumo reikalavimais susijusių priežasčių atitinkantys gaminiai ir paslaugos būtų tiekami rinkai jų teritorijoje.

III SKYRIUS

EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS

5 straipsnis

Gamintojų pareigos

1. Pateikdami gaminius rinkai gamintojai užtikrina, kad tie gaminiai būtų suprojektuoti ir pagaminti laikantis 3 straipsnyje nustatytų atitinkamų prieinamumo reikalavimų.
2. Gamintojai parengia II priedą atitinkančius techninius dokumentus ir atlieka tame priede nustatytą atitikties vertinimo procedūrą arba paveda ją atlikti.

Jeigu taikant tą procedūrą įrodoma, kad gaminys atitinka taikomus prieinamumo reikalavimus, gamintojai parengia ES atitikties deklaraciją ir paženkliną gaminį CE ženklu.
3. Gamintojai užtikrina, kad būtų taikomos reikiamos procedūros siekiant, kad būtų toliau laikomasi serijinės gamybos atitikties. Tinkamai atsižvelgiama į gaminio projektavimo ar charakteristikų pakeitimus ir darniųjų standartų ar kitų techninių specifikacijų, kuriais remiantis deklaruojama gaminio atitiktis, pakeitimus.
4. Gamintojai registruoja skundus dėl reikalavimų neatitinkančių gaminių ir gaminių pašalinimo iš rinkos, taip pat informuoja platintojus apie bet kokią tokią stebėseną.
5. Gamintojai užtikrina, kad ant jų gaminių būtų nurodytas tipo, partijos ar serijos numeris ar kitas elementas, leidžiantis nustatyti jų tapatumą, arba, jeigu dėl gaminio dydžio ar pobūdžio to neįmanoma padaryti, užtikrina, kad informacija būtų nurodyta ant pakuotės ar gaminį lydinčiame dokumente.
6. Gamintojai nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą, adresą, kuriuo su jais galima susisiekti, ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant pakuotės arba gaminį lydinčiame dokumente. Turi būti nurodytas vienas adresas, kuriuo galima susisiekti su gamintoju.
7. Gamintojai užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėti nurodymai ir saugumo informacija kalba, kuri gali būti lengvai suprantama vartotojams ir galutiniais naudotojams, kaip nustatė atitinkama valstybė narė.
8. Gamintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad gaminys, kurį jie pateikė rinkai, neatitinka šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, kad užtikrintų to gaminio atitiktį, o prireikus jį pašalintų iš rinkos arba susigrąžintų. Be to, jei gaminys kelia su prieinamumu susijusių pavojų, gamintojai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkai buvo tiekti tokie gaminiai, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas korekcines priemones.
9. To pagrįstai pageidaujantieji kompetentingai nacionalinei institucijai gamintojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų, ir užtikrinti atitiktį 3 straipsnyje minimiems reikalavimams.

6 straipsnis

Įgaliotieji atstovai

1. Gamintojas rašytiniu įgaliojimu gali paskirti įgaliotąjį atstovą. Įgaliotasis atstovas negali būti įgaliojamas vykdyti 5 straipsnio 1 dalyje nustatytas prievolės ir rengti techninius dokumentus.

2. Įgaliotasis atstovas atlieka gamintojo pateiktame įgaliojime nurodytus uždavinius. Įgaliojimu įgaliotajam atstovui leidžiama atlikti bent šiuos veiksmus:
 - (a) pagrįstu kompetentingos nacionalinės institucijos prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti;
 - (b) kompetentingų nacionalinių institucijų prašymu bendradarbiauti su jomis ir pranešti apie veiksmus, kurių imamasi siekiant pašalinti su jo įgaliojimu susijusių gaminių keliamą pavojų.

7 straipsnis

Importuotojų prievolės

1. Importuotojai rinkai pateikia tik reikalavimus atitinkančius gaminius.
2. Prieš pateikdami gaminį rinkai, importuotojai įsitikina, kad gamintojas atliko II priede nustatytą atitikties vertinimo procedūrą. Jie užtikrina, kad gamintojas parengė techninius dokumentus, kaip reikalaujama tame priede, kad gaminys pažymėtas CE ženklu, kad prie jo pridėti reikiami dokumentai ir kad gamintojas įvykdė 5 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.
3. Jeigu importuotojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 3 straipsnyje nurodytų prieinamumo reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminys kelia pavojų, importuotojas praneša apie tai gamintojui ir rinkos priežiūros institucijoms.
4. Importuotojai nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą, adresą, kuriuo su jais galima susisiekti, ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant pakuotės arba gaminį lydinčiame dokumente.
5. Importuotojai užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėti nurodymai ir informacija, pateikiami kalba, kurią vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai gali lengvai suprasti, kaip nustatė atitinkama valstybė narė.
6. Tuo metu, kai atsakomybė už gaminius tenka importuotojams, jie užtikrina, kad sandėliavimo ir transportavimo sąlygos nepablogintų jų atitikties 3 straipsnyje nurodytiems prieinamumo reikalavimams.
7. Importuotojai registruoja skundus dėl reikalavimų neatitinkančių gaminių ir gaminių susigrąžinimo, taip pat informuoja platintojus apie tokią stebėseną.
8. Importuotojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad rinkai jų pateiktas gaminys neatitinka 3 straipsnyje nurodytų reikalavimų, nedelsiant taiko reikiamas taisomąsias priemones siekdami užtikrinti gaminio atitiktį, o prireikus jį pašalinti iš rinkos arba susigrąžinti. Be to, jei gaminys kelia pavojų, importuotojai nedelsdami praneša valstybių narių, į kurių rinką jie pateikė tokius gaminius, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas taisomąsias priemones.
9. To pagrįstai pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai importuotojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų.

8 straipsnis

Platintojų prievolės

1. Tiekdami rinkai gaminius, platintojai veikia deramai laikydamiesi šios direktyvos reikalavimų.
2. Prieš tiekdami gaminį rinkai, platintojai patikrina, ar gaminys paženklintas CE ženklu, ar prie jo pridėti reikiami dokumentai ir nurodymai bei informacija kalba, kurią gali lengvai suprasti vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai valstybėje narėje, kurios rinkai teikiamas gaminys, ir ar gamintojas ir importuotojas laikėsi 5 straipsnio 5 ir 6 dalyse ir 7 straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų.
3. Jeigu platintojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 3 straipsnyje minimų prieinamumo reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminys kelia pavojų, platintojas praneša apie tai gamintojui ir rinkos priežiūros institucijoms.
4. Tuo metu, kai atsakomybė už gaminius tenka platintojams, jie užtikrina, kad sandėliavimo ir transportavimo sąlygos nepablogintų jų atitikties 3 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.
5. Platintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad jų rinkai tiekiamas gaminys neatitinka šios direktyvos, pasirūpina, kad būtų imtasi būtinų taisomųjų priemonių, kad užtikrintų to gaminio atitiktį, o prireikus jį pašalintų iš rinkos arba susigražintų. Be to, jei gaminys kelia pavojų, platintojai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkai jie tiekė tokius gaminius, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas taisomąsias priemones.
6. To pagrįstai pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai platintojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai nustatyti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie tiekė rinkai, keliamą pavojų.

9 straipsnis

Atvejai, kai gamintojų prievolės taikomos importuotojams ir platintojams

Šios direktyvos tikslais importuotojas arba platintojas laikomas gamintoju ir todėl jam taikomos 5 straipsnyje nustatytos gamintojo prievolės, jei jis gaminį rinkai pateikia savo vardu ar naudodamas savo prekės ženklą arba taip pakeičia rinkai jau pateiktą gaminį, kad gali pasikeisti jo atitiktis šios direktyvos reikalavimams.

10 straipsnis

Ekonominės veiklos vykdytojų identifikavimas

1. Rinkos priežiūros institucijos prašymu ekonominės veiklos vykdytojai turi identifikuoti:
 - (a) kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuris jiems pristatė gaminį;
 - (b) kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuriam jie pristatė gaminį.
2. Ekonominės veiklos vykdytojai 1 dalyje nurodytą informaciją turi galėti pateikti 10 metų po to, kai gaminys jiems buvo patiektas, ir 10 metų po to, kai jie patiekė gaminį.

11 straipsnis

Paslaugų teikėjų prievolės

1. Paslaugų teikėjai užtikrina, kad jie kuria ir teikia paslaugas pagal 3 straipsnį.
2. Paslaugų teikėjai turi parengti būtiną informaciją pagal III priedą, kurioje būtų paaiškinta, kaip paslaugos atitinka 3 straipsnyje nurodytus prieinamumo reikalavimus. Informacija turėtų būti pateikta viešai, raštu ir žodžiu, taip pat ir tokiu būdu, kuris būtų prieinamas funkcinį sutrikimų turintiems asmenims ir neįgaliesiems. Paslaugų teikėjai saugo informaciją tol, kol paslauga teikiama.
3. Paslaugų teikėjai užtikrina, kad būtų įdiegtos procedūros, užtikrinančios, kad nuolatinis paslaugų teikimas ir toliau atitiktų 3 straipsnyje nurodytus, prieinamumo reikalavimus. Paslaugos teikėjai tinkamai atsižvelgia į paslaugos teikimo aspektų ir 3 straipsnyje nurodytų prieinamumo reikalavimų pokyčius. Neatitikties atveju paslaugų teikėjai imasi reikiamų taisomųjų priemonių siekdami užtikrinti, kad paslauga atitiktų 3 straipsnis nurodytus prieinamumo reikalavimus.
4. To pagrįstai pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai paslaugų teikėjai suteikia visą informaciją, būtiną gaminio atitikčiai 3 straipsnyje nurodytiems prieinamumo reikalavimams nustatyti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant užtikrinti paslaugų atitiktį 3 straipsnyje nurodytiems reikalavimams.

12 straipsnis

Esminis keitimas ir neproporcinga našta

1. 3 straipsnyje nurodyti prieinamumo reikalavimai taikomi, jeigu jais nereikalaujama iš esmės keisti tam tikrų gaminio ar paslaugos aspektų ir kartu iš esmės nekeičiamas pagrindinis gaminio ar paslaugos pobūdis.
2. 3 straipsnis nurodyti prieinamumo reikalavimai taikomi, jeigu jais neužkraunama neproporcingai didelė našta susijusiems ekonominės veiklos vykdytojams.
3. Siekiant įvertinti, ar gaminių arba paslaugų atitiktis prieinamumo reikalavimams neužkrauna neproporcingai didelės naštos ekonominės veiklos vykdytojams, reikia atsižvelgti į:
 - (a) ekonominės veiklos vykdytojų dydį, išteklius ir pobūdį,
 - (b) apskaičiuotas išlaidas ir naudą ekonominės veiklos vykdytojams palyginus su numatoma nauda neįgaliesiems, atsižvelgiant į konkretaus gaminio ar paslaugos naudojimo dažnumą ir trukmę.
4. Našta nelaikoma neproporcingai didele, jei ji kompensuojama finansavimu iš kitų šaltinių, negu ekonominės veiklos vykdytojo nuosavi ištekliai – tiek vieši, tiek privatūs.
5. Vertinimą, ar gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų laikymasis lemia esminį keitimą arba uždeda neproporcingą naštą, atlieka ekonominės veiklos vykdytojas.
6. Jei ekonominės veiklos vykdytojai konkretaus gaminio ar paslaugos atžvilgiu pasinaudoja 1–5 dalyse numatyta išimtimi, jie apie tai praneša tos valstybės narės, į kurios rinką gaminyje ar paslauga pateikiami arba kurioje juos galima įsigyti, rinkos priežiūros institucijai. Pranešime pateikiamas 3 dalyje nurodytas vertinimas. Labai mažoms įmonėms reikalavimas pranešti netaikomas, bet jos turi paprašius pateikti atitinkamus dokumentus rinkos priežiūros institucijai.

IV SKYRIUS

DARNIEJI STANDARTAI, BENDROSIOS TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS IR GAMINIŲ IR PASLAUGŲ ATITIKTIS

13 straipsnis

Atitikties prezumpcija

Jei gaminiai ir paslaugos atitinka darniuosius standartus arba tam tikras jų dalis, kurių nuorodos buvo paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, daroma jų atitikties 3 straipsnyje nurodytiems prieinamumo reikalavimams, kuriuos apima tie standartai ar jų dalys, prielaida.

14 straipsnis

Bendrosios techninės specifikacijos

1. Jei nuoroda į darniuosius standartus nepaskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* pagal Reglamentą (ES) Nr. 1025/2012, ir jei rinkai suderinti reikia daugiau informacijos apie tam tikrų gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimus, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato šios direktyvos I priede nustatytų prieinamumo reikalavimų bendrąsias technines specifikacijas (BTS). Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šios direktyvos 24 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
2. Gaminiai ir paslaugos, kurie atitinka 1 dalyje nurodytas BTS ar jų dalis, laikomi atitinkančiais 3 straipsnyje nurodytus prieinamumo reikalavimus, kuriuos apima šios BTS ar jų dalys.

15 straipsnis

ES gaminių atitikties deklaracija

1. ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kad įrodyta, jog įvykdyti 3 straipsnyje nurodyti prieinamumo reikalavimai. Jei buvo pasinaudota 12 straipsnyje numatyta išimtimi, ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kuriems prieinamumo reikalavimams ši išimtis taikoma.
2. ES atitikties deklaracijos forma atitinka Sprendimo Nr. 768/2008/EB III priede nustatytą pavyzdį. Joje įrašoma šios direktyvos II priede nurodyta informacija ir ji nuolat atnaujinama. Reikalavimais dėl techninių dokumentų vengiama užkrauti neproporcingą našta labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms. Jie išverčiama į kalbą ar kalbas, nurodytas valstybės narės, kurios rinkai gaminys pateikiamas arba kurioje jis tiekiamas.
3. Kai gaminiui taikomi keli Sąjungos aktai, pagal kuriuos turi būti parengta ES atitikties deklaracija, parengiama visiems tokiems Sąjungos aktams bendra ES atitikties deklaracija. Tokioje deklaracijoje nurodomi susiję aktai ir jų paskelbimo nuorodos.
4. Parengęs ES atitikties deklaraciją gamintojas prisiima atsakomybę dėl gaminio atitikties.

16 straipsnis

Bendrieji gaminių žymėjimo CE ženklų principai

Žymėjimui CE ženklų taikomi bendrieji principai, numatyti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje.

V SKYRIUS

RINKOS PRIEŽIŪRA, ATITIKTIS IR SĄJUNGOS APSAUGOS PROCEDŪRA

17 straipsnis

Gaminiam taikoma rinkos priežiūra

1. Gaminiam taikoma Reglamento (EB) Nr. 765/2008 15 straipsnio 3 dalis ir 16–29 straipsniai.
2. Atlikdamos gaminių rinkos priežiūrą, rinkos priežiūros institucijos peržiūri 12 straipsnyje nurodytą vertinimą.
3. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojams pageidaujant jiems prieinamu formatu būtų pateikiama rinkos priežiūros institucijų turima informacija apie tai, kaip ekonominės veiklos vykdytojai laikosi 3 straipsnyje nustatytų atitinkamų prieinamumo reikalavimų, ir 12 straipsnyje numatytų išimčių vertinimas, išskyrus atvejus, kai ši informacija negali būti pateikta dėl konfidencialumo, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 19 straipsnio 5 dalyje.

18 straipsnis

Paslaugų atitiktis

1. Valstybės narės nustato, įgyvendina ir reguliariai atnaujinama atitinkamas procedūras, skirtas:
 - (a) tikrinti, ar 1 straipsnio 2 dalyje išvardytos paslaugos, atitinka šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus ir įvertinti 12 straipsnyje numatytas išimtis;
 - (b) imtis tolesnių veiksmų, kai pateikiamas skundas ar ataskaita dėl klausimų, susijusių su 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų paslaugų neatitiktimi 3 straipsnyje nustatytiems prieinamumo reikalavimams;
 - (c) tikrinti, ar ekonominės veiklos vykdytojas ėmėsi būtinų taisomųjų veiksmų.
2. Valstybės narės paskiria rinkos priežiūros institucijas, atsakingas už 1 dalyje nurodytų procedūrų įgyvendinimą.

Valstybės narės užtikrina, kad visuomenė būtų informuojama apie pirmoje dalyje nurodytų institucijų buvimą, pareigas ir pavadinimą. Tos institucijos paprašytos teikia šią informaciją prieinamu formatu.

19 straipsnis

Nacionaliniu lygmeniu su prieinamumu susijusį pavojų keliančių gaminių atveju taikoma procedūra

1. Jeigu vienos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos ėmėsi veiksmų pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 20 straipsnį arba jeigu jos turi pakankamo pagrindo manyti, kad gaminys, kuriam taikoma ši direktyva, kelia su šioje direktyvoje nustatytais prieinamumo aspektais susijusį pavojų, jos atlieka vertinimą, susijusį su atitinkamu gaminiu ir apimančį visus šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus. Atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai visapusiškai bendradarbiauja su rinkos priežiūros institucijomis.

Jeigu atliekant šį vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad gaminys neatitinka šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos pareikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi visų reikiamų taisomųjų veiksmų, kad gaminys atitiktų tuos reikalavimus, pašalintų gaminį iš rinkos arba jį susigrąžintų per pagrįstą laikotarpį, kurį jos nustato atsižvelgdamos į pavojaus pobūdį.

Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnis taikomas antroje pastraipoje nurodytoms priemonėms.
2. Jeigu rinkos priežiūros institucijos mano, kad neatitiktis neapsiriboja jų nacionaline teritorija, jos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie vertinimo rezultatus ir apie veiksmus, kurių jų reikalavimu ėmėsi ekonominės veiklos vykdytojai.
3. Ekonominės veiklos vykdytojai užtikrina, kad visų tinkamų taisomųjų veiksmų būtų imtasi visų susijusių gaminių, kuriuos jie tiekė rinkai visoje Sąjungoje, atžvilgiu.
4. Kai per 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas nesiima tinkamų taisomųjų veiksmų, rinkos priežiūros institucijos imasi visų tinkamų laikinųjų priemonių, kad būtų uždraustas arba apribotas gaminio tiekimas jų nacionalinei rinkai, kad gaminys būtų pašalintas iš rinkos arba atšauktas. Apie tokias priemones rinkos priežiūros institucijos nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

5. 4 dalyje nurodyta informacija apima visus duomenis, visų pirma duomenis, reikalingus reikalavimų neatitinkančiam gaminiui, gaminio kilmei, įtariamos neatitikties ir keliamo pavojaus pobūdžiui ir nacionaliniu lygmeniu taikomų priemonių pobūdžiui ir trukmei bei atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo argumentams nustatyti. Visų pirma rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitikties priežastimi yra viena iš šių priežasčių:
 - (a) gaminys neatitinka šios direktyvos 3 straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba
 - (b) 13 straipsnyje nurodyti darnieji standartai, kuriais remiantis daryta atitikties prielaida, turi trūkumų.
6. Kitos valstybės narės, nei ta, kuri inicijavo šią procedūrą, nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie bet kokias priimtas priemones ar bet kokią turimą papildomą informaciją, susijusią su gaminio neatitiktimi, ir apie savo prieštaravimą, jeigu jos nepritaria nacionalinei priemonei, apie kurią buvo pranešta.
7. Jeigu per tris mėnesius nuo 4 dalyje nurodytos informacijos gavimo nei kuri nors valstybė narė, nei Komisija nepareiškia prieštaravimo dėl laikinosios priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, ta priemonė laikoma pagrįsta.
8. Valstybės narės užtikrina, kad šiam gaminiui būtų taikomos tinkamos ribojamosios priemonės, pvz., nedelsiamas gaminio pašalinimas iš jų rinkos.

20 straipsnis

Sąjungos apsaugos procedūra

1. Kai užbaigus 19 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą procedūrą, dėl priemonės, kurios ėmėsi kuri nors valstybė narė, yra pareiškiama prieštaravimai arba jeigu Komisija mano, kad nacionalinė priemonė prieštarauja Sąjungos teisės aktams, Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina nacionalinę priemonę. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija nusprendžia, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta, ar ne.

Komisija skiria šį sprendimą visoms valstybėms narėms ir nedelsdama šį sprendimą perduoda joms ir atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui ar vykdytojams.
2. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad reikalavimų neatitinkantis gaminys būtų pašalintas iš jų rinkų ir atitinkamai informuoja Komisiją. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma nepagrįsta, atitinkama valstybė narė tą priemonę panaikina.
3. Jei nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, o gaminio neatitikties priežastimi laikomi 5 dalyje nurodyti darnųjų standartų trūkumai, Komisija taiko Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 11 straipsnyje numatytą procedūrą.

VI SKYRIUS

PRIEINAMUMO REIKALAVIMAI KITUOSE SĄJUNGOS TEISĖS AKTUOSE

21 straipsnis

Prieinamumo reikalavimų taikymas kitiems Sąjungos teisės aktams

I priedo IX skyriuje nurodyti prieinamumo reikalavimai taikomi:

- (a) nustatant technines specifikacijas ir sutarties skyrimo kriterijus, susijusius su visais viešųjų pirkimų ir koncesijos sutarčių, kurių objektas yra skirtas naudoti asmenims, ar tai būtų visuomenės nariai, ar perkančiosios organizacijos arba perkančiosios įmonės darbuotojai, kurioms taikomos Direktyva 2014/23/ES⁴⁹, Direktyva 2014/24/ES⁵⁰ ir Direktyva 2014/25/ES⁵¹;
- (b) nustatant prieinamumo reikalavimus, nurodytus rengiant ir įgyvendinant programas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1303/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo, Sanglaudos fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, ir Reglamentą (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo;
- (c) nustatant prieinamumo reikalavimus, susijusius su socialiniais ir kokybės kriterijais, kuriuos nustatė kompetentingos institucijos konkurso dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų procedūroms pagal Reglamentą (EB) Nr. 1370/2007;
- (d) transporto infrastruktūrai pagal Reglamento (ES) Nr. 1315/2013 37 straipsnį.

22 straipsnis

Neproporcinga našta

1. 21 straipsnyje nurodyti prieinamumo reikalavimai taikomi, jeigu jais neužkraunama neproporcingai didelė našta šio straipsnio požiūriu kompetentingoms institucijoms.
2. Siekdamos įvertinti, ar gaminių arba paslaugų atitiktis 21 straipsnyje nurodytiems prieinamumo reikalavimams neužkrauna neproporcingai didelės naštos, susijusios kompetentingos institucijos atsižvelgia į:
 - (a) susijusių kompetentingų institucijų dydį, išteklius ir pobūdį,
 - (b) apskaičiuotas išlaidas ir naudą susijusioms kompetentingoms institucijoms palyginus su numatoma naudą neįgaliesiems, atsižvelgiant į konkretaus gaminio ar paslaugos naudojimo dažnumą ir trukmę.
3. Vertinimą, ar laikantis 21 straipsnyje nurodytų prieinamumo reikalavimų neuždedama neproporcinga našta, atlieka susijusios kompetentingos institucijos.
4. Jei kompetentinga institucija konkrečiam gaminiui ar paslaugai pritaikė 1, 2 ir 3 dalyse numatytas išimtis, ji apie tai turi pranešti Komisijai. Prie pranešimo pridedamas 2 dalyje nurodytas vertinimas.

23 straipsnis

Kitų Sąjungos teisės aktų bendrosios techninės specifikacijos

Atitiktis pagal 14 straipsnio 1 dalį priimtoms BTS arba jų dalims užtikrina atitiktį 21 straipsnio nuostatom.

⁴⁹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo.

⁵⁰ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų.

⁵¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų.

VII SKYRIUS

ĮGYVENDINIMO ĮGALIOJIMAI IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

25 straipsnis

Vykdymo užtikrinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi tinkamų ir veiksmingų priemonių atitikčiai šiai direktyvai užtikrinti.
2. 1 dalyje nurodytas priemonės sudaro:
 - (a) nuostatos, pagal kurias vartotojas gali pagal nacionalinę teisę kreiptis į teismus arba kompetentingas administracines institucijas, kad užtikrintų šią direktyvą į nacionalinę teisę perkeliančių nuostatų laikymąsi;
 - (b) nuostatos, pagal kurias viešojo sektoriaus įstaigos ar privačios asociacijos, organizacijos arba kiti juridiniai asmenys, kurie yra teisėtai suinteresuoti, kad būtų užtikrintas šios direktyvos nuostatų laikymasis, gali pagal nacionalinę teisę kreiptis į teismus arba kompetentingas administracines institucijas vartotojų naudai, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nacionalinių nuostatų, kuriomis perkeliama ši direktyva.

26 straipsnis

Nuobaudos

1. Valstybės narės nustato nuobaudų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios nuobaudos būtų taikomos.
2. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.
3. Valstybės narės nedelsdamos praneša apie tas taisykles ir priemones Komisijai ir nedelsdamos praneša jai apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.
4. Skiriant nuobaudas atsižvelgiama į reikalavimų nesilaikymo mastą, įskaitant reikalavimų neatitinkančių gaminių ir (arba) paslaugų kiekį ir į poveikį patiriančių žmonių skaičių.

27 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip ... [įterpti datą - dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

2. Valstybės narės pradeda taikyti šias nuostatas nuo ... [įterpti datą – šešeri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos].
3. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
4. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.
5. Valstybės narės, kurios naudojasi 3 straipsnio 10 dalyje numatyta galimybe, pateikia Komisijai pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos šiuo tikslu priima, tekstą ir pateikia Komisijai ataskaitą apie jas įgyvendinant padarytą pažangą.

28 straipsnis

Ataskaita ir peržiūra

Komisija ... [įterpti datą - ne vėliau kaip praėjus penkeriems metams nuo šios direktyvos taikymo] ir vėliau kas penkerius metus pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui šios direktyvos taikymo ataskaitą.

1. Šioje ataskaitoje, be kita ko, atsižvelgiant į socialinius, ekonominius ir technologinius pokyčius, apžvelgiama gaminių ir paslaugų prieinamumo raida ir poveikis ekonominės veiklos vykdytojams ir neįgaliesiems, kur įmanoma nustatant galimas naštos sumažinimo sritis siekiant įvertinti poreikį peržiūrėti šią direktyvą.
2. Valstybės narės laiku pateikia Komisijai visą šiai ataskaitai parengti reikalingą informaciją.
3. Komisijos ataskaitoje atsižvelgiama į ekonominę veiklą vykdančių suinteresuotųjų subjektų ir susijusių nevyriausybinių organizacijų, įskaitant neįgaliųjų ir vyresnio amžiaus asmenų organizacijas, nuomonę.

29 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

30 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, susijusių su gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004.

Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje⁵²

33 antraštinė dalis (bendri įgaliojimai Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD)

Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

X Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) **susijęs (-usi) su nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus⁵³**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

Tikslas (-ai)

Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Vykdyti 2010–2020 m. Europos strategijoje dėl negalios priimtus įsipareigojimus, pašalinant vidaus rinkos kliūtis, trukdančias laisvai judėti tikslingai nustatytiems gaminiams ir paslaugoms, kurie yra labai svarbūs užtikrinant visapusišką neįgaliųjų dalyvavimą visuomenės gyvenime.

Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla

Konkretus tikslas: skatinti ir saugoti neįgaliųjų teises

Atitinkama VGV/VGB veikla, susijusi su neįgaliųjų teisėmis (bendras įgaliojimas 33 02)

⁵² VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

⁵³ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Pagerinti konkrečių prieinamų gaminių ir paslaugų vidaus rinkos veikimą, taip pat ir viešųjų pirkimų srityje.

Palengvinti pramonės darbą ir tenkinti funkcinį sutrikimų turinčių vartotojų poreikius, įskaitant vyresnio amžiaus žmones ir neįgaliuosius.

Mažinti tarpvalstybinės prekybos kliūtis ir didinti konkurenciją produktų ir paslaugų bei viešųjų pirkimų srityje.

Didinti neįgalių vartotojų galimybes pasinaudoti įvairesniais prieinamais gaminiais ir paslaugomis konkurencingomis kainomis.

Rezultatų ir poveikio rodikliai

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Gaminių, kuriems parengtos techninės žymėjimo CE ženklų bylos, įskaitant prieinamumą, skaičius;

viešų kvietimų pateikti pasiūlymus, kuriuose atsižvelgiama į prieinamumą ir ES lygmens prieinamumo reikalavimus, skaičius;

skundų dėl gaminių ir paslaugų, nes jie neatitinka prieinamumo reikalavimų, skaičius;

bylų skaičius teismuose dėl atitinkamų gaminių ir paslaugų prieinamumo problemų;

suderinti, Europos standartizacijos organizacijų patvirtinti prieinamumo standartai;

naujų ES teisės aktų, kuriuose prieinamumas apibrėžiamas darant nuorodą į EAA, skaičius.

Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Pasąjalinti su į ES rinką pateiktais gaminiais ir paslaugomis susijusių nacionalinių prieinamumo reikalavimų ir susijusių su viešaisiais pirkimais specifikacijų skirtumus, skaidančius vidaus rinką.

Apibrėžti bendrus tam tikrų gaminių ir paslaugų ir gaminių ir paslaugų viešųjų pirkimų ES prieinamumo reikalavimus.

Gerinti prieinamumo reikalavimų laikymosi užtikrinimą.

Papildoma ES dalyvavimo nauda

Pasiūlymu mažinamas vidaus rinkos susiskaidymas, dėl kurio atsiranda tarpvalstybinės prekybos kliūčių ir iškraipoma konkurencija, taip pat didinama vartotojų apsauga, atsižvelgiant į pokyčius rinkoje.

Tik ES lygmens veiksmais galima sukurti suderintą ir nuoseklią teisinę sistemą, kurioje bus sudarytos sąlygos laisvam prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimui vidaus rinkoje.

Ši iniciatyva padės užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą JT konvencijos įgyvendinimą visoje ES ir sudarys sąlygas valstybėms narėms lengviau laikytis minėtų tarptautinių įsipareigojimų. Tai duos naudos pramonei ir vartotojams.

Panašios patirties išvados

Ši sritis šiuo metu yra tik iš dalies reglamentuojama ES lygmeniu.

Patirtis, įgyta taikant Direktyvą 2001/83/EB dėl vaistų pakuočių, Direktyvą 95/16/EB dėl liftų arba transporto reglamentavimo srityje taikant Reglamentą (EB) Nr. 661/2009, parodė, kokie naudingi vidaus rinkai yra suderinti prieinamumo reikalavimai.

Be to, toliau nurodyti probleminiai veiksniai, kuriais paaiškinami ES veiksmai siūlomos direktyvos taikymo srityse.

Nacionalinių prieinamumo reikalavimų skirtumus lemia arba ES koordinavimo, kokie gaminiai ir paslaugos turėtų būti prieinami, trūkumas arba, kai ES teisės aktais arba tarptautiniais susitarimais iš esmės reikalaujama, kad tam tikri gaminiai ar paslaugos būtų prieinamos (pvz., JT konvencija ar ES viešųjų pirkimų taisyklėmis), juose nepateikiama išsamių faktiškai prieinamumo reikalavimams skirtų taisyklių.

Šiuo metu tai sprendžia tik nacionalinės valdžios institucijos, ir dėl to šalyse susiformavo skirtingi prieinamumo reikalavimai.

Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Šis pasiūlymas atitinka 2010–2020 m. Europos strategijos dėl negalios ir JT neįgaliųjų teisių konvencijos, kurios šalis yra ES ir dauguma valstybių narių, tikslus.

Šis pasiūlymas papildo esamus ES teisės aktus dėl pagalbos neįgaliesiems ar riboto judumo asmenims, pvz., dėl keleivių teisių visų rūšių transporto srityse (oro, geležinkelių, vandens transporto srityse, vietos ir tolimųjų reisų autobusuose).

Be to, pasiūlymas papildo pasiūlymą dėl interneto svetainių prieinamumo direktyvos, kurios taikymo sritis apima tik tam tikras viešojo sektoriaus interneto svetaines.

Trukmė ir finansinis poveikis

- ☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**
 - ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD];
 - ☐ Finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM
 - ☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**
- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
vėliau – visuotinis taikymas.

Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁵⁴

Pradedant nuo 2015 m. biudžeto

☒ Komisijos vykdomas **tiesioginis valdymas**

- ☐ padalinių, įskaitant Sąjungos atstovybių darbuotojus;
- ☐ vykdomųjų įstaigų.
- ☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.
- ☐ **Netiesioginis valdymas**, vykdomo užduotis perduodant:
 - ☐ trečiosioms šalims arba jų paskirtoms įstaigoms;
 - ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
 - ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;
 - ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 208 ir 209 straipsniuose;
 - ☐ viešosios teisės įstaigoms;
 - ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;
 - ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;
 - ☐ asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skylyje.

Pastabos

Pasiūlymui įgyvendinti daug lėšų veikiausiai neprireiks.
--

⁵⁴ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/regulations/regulations_en.cfm.

VALDYMO PRIEMONĖS

Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Ne vėliau kaip praėjus penkeriems metams nuo šios direktyvos taikymo, o vėliau – kas penkerius metus Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ataskaitą apie šios direktyvos taikymą ir prireikus pasiūlymus dėl jos pritaikymo prie socialinių, techninių ir ekonominių pokyčių, ypač atsižvelgiant į sklandų vidaus rinkos veikimą.

Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

Valdymo ir kontrolės sistema

Nustatyta rizika

Valstybių narių vėlavimas perkelti šią direktyvą.

Netinkama Direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę stebėseną (ir įvertinimas).

Konkrečios finansinės rizikos nėra.

Informacija apie įdiegtą vidaus kontrolės sistemą

Standartinės Komisijos kontrolės ir pažeidimų procedūros, susijusios su Direktyvos perkėlimu ir vykdymu.

Kontrolės sąnaudų ir naudos apskaičiavimas ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas

Standartinės išlaidos, susijusios su perkėlimo patikrinimu ir galimomis pažeidimo nagrinėjimo procedūromis.

Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Netaikoma

NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

Atitinkama (-os) daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	3 išlaidų kategorija	DA / NDA. (55)	ELPA šalių ⁵⁶	šalių kandidačių ⁵⁷	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
3	33.02.02 – Nediskriminavimo ir lygybės skatinimas	DA	Ne	Ne	Ne	Ne

Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Skaičius [...] Išlaidų kategorija.....]	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[...][XX.YY.YY.YY]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

⁵⁵ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁵⁶ ELPA: Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁵⁷ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

Numatomas poveikis išlaidoms

[Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų apskaičiavimo lentelę (antrąją šios finansinės pažymos priedo dokumentą), įkeltą į CISNET tarnybų tarpusavio konsultacijoms.]

Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija			Numeris 3	išlaidų kategorija (Saugumas ir pilietybė)							
GD: EMPL					Metai 2015 ⁵⁸	Metai 2016	Metai 2017	Metai 2018	Metai 2019	Metai 2020	IŠ VISO
• Veiklos asignavimai											
Biudžeto eilutės numeris 33 02 02	Įsipareigojimai	(1)	0	0	0			0,20			0,20
	Mokėjimai	(2)	0	0	0				0,20		0,20
Biudžeto eilutės numeris	Įsipareigojimai	(1a)									
	Mokėjimai	(2 a)									
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų rinkinio lėšų ⁵⁹											
Biudžeto eilutės numeris		(3)									
IŠ VISO asignavimų EMPL GD	Įsipareigojimai	=1+1a +3						0,20			0,20
	Mokėjimai	=2+2a +3							0,20		0,20

⁵⁸ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁵⁹ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Pagal pasiūlymo 30 straipsnį peržiūra vyks n+5 metais. Tikėtina, kad drauge su peržiūra bus užtikrinta išorės pagalba ar tyrimas.

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Išsipareigojimai	(4)						0,20		0,20
	Mokėjimai	(5)							0,20	0,20
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų rinkinio lėšų		(6)								
IŠ VISO asignavimų EMPL GD pagal daugiametę finansinę programą	Išsipareigojimai	=4+ 6						0,20		0,20
	Mokėjimai	=5+ 6							0,20	0,20
	Mokėjimai	=5+ 6								

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Metai 2018	Metai 2019	Metai 2020	Metai 2021	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
GD: EMPL									
• Žmogiškieji ištekliai									
• Kitos administracinės išlaidos		0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182
IŠ VISO EMPL GD	Asignavimai	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Metai 2018	Metai 2019	Metai 2020	Metai 2021	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal 1–5 daugiamečių finansinės programos išlaidų kategoriją	Įsipareigojimai	0,014	0,228	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,382
	Mokėjimai	0,014	0,028	0,228	0,028	0,028	0,028	0,028	0,382

Numatomas poveikis veiklos asignavimams

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Išipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ↓			Metai 2018		Metai 2019		Metai 2020		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO	
	REZULTATAI															
	Rūšis 60	Viduti nės sąnaudo s	Ne	Sąnaudo s	Ne	Sąnaudo s	Ne	Sąnaudo s	Ne	Sąnaudo s	Ne	Sąnaudo s	Ne	Sąnaudo s	Bendr as rezulta tų skaiči us	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁶¹ ... Konkretus tikslas: skatinti ir saugoti neįgaliųjų teises																
- Rezultatas	Tyrima	0,2			1	0,20									1	0,200
- Rezultatas																
- Rezultatas																
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																
- Rezultatas																
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																
IŠ VISO SĄNAUDŲ					1	0,20									1	0,200

⁶⁰ Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁶¹ Kaip aprašyta 1.4.2 punkte „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)“.

Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

Santrauka

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai N ⁶²	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	IŠ VISO
--	--------------------------	--------------	--------------	--------------	---	---------

Daugiametės finansinės programos 5 išlaidų kategorija								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinės išlaidos	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ⁶³								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos								
Tarpinės suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 išlaidų kategoriją								

IŠ VISO	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182
----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

⁶² N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁶³ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	Metai N	Metai N+1	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)							
XX 01 01 02 (Delegacijos)							
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės personalas (visos darbo dienos ekvivalento vienetais FTE)⁶⁴							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED delegacijose)							
XX 01 04 yy ⁶⁵	- Būstinėje						
	- Delegacijos						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO							

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	Netaikoma

⁶⁴ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JED – jaunesnysis atstovybės ekspertas („Junior Expert in Delegations“).

⁶⁵ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

X Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.

☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą⁶⁶.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

Trečiųjų šalių įnašai

X Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.

Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai N	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
Iš VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

⁶⁶ Žr. Tarpinstitucinio susitarimo (2007–2013 m.) 19 ir 24 punktus.

Numatomas poveikis įplaukoms

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

☐ nuosaviems ištekliams

☐ įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁶⁷						
		Metai N	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
.....straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

⁶⁷ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.